

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Rugpjūčio-August 25 d., 1975 m.

Kaina 15c

198

KOMUNISTAI PAĖMĖ LAOSO VYRIAUSYBĘ

PERVERSMININKA PAPADOPOULOS GRAIKAI NUTEISĖ MIRTĮ

Neatrodė, kad vyriausybė šaudys nuteistus graikų generolus

ATENAI, Graikija. — Graikų teismas, tyrinjęs perversmininkų bylą, paskyrė mirties bausmę sušaudymu pulkininkui ir tikram diktatoriui Georges Papadopoulos, vidaus reikalų ministrui gen. Stylianos Pattakos ir karo ministrui gen. Nicholas Makrezos.

Jie neturėjo jokios teisės nuvesti demokratine Graikijos vyriausybę ir įstumti kraštą į didelį chaosą.

Papadopoulos atsisakė gintis

Graikų kariuomenės pulkininkas Papadopoulos, buvęs graikų kariuomenės žvalgybos viršininkas, 1967 metais suruošė perversmą ir nuvertė demokratine vyriausybę. Jam padėjo visa eilė kariškių, kurie nuteisti įvairioms mažesnėms bausmėms.

Papadopoulos ir sukilėliai generolai atsistatydino, kai jie nepajėgė pasipriešinti turkų karo jėgoms Kretos saloje.

Ruošė perversmą prieš Makarijų

Tie patys generolai suruošė perversmą prieš Kretos prezidentą vyskupą Makarios, bet nepajėgė perversmo įvykdyti. Jie norėjo paversti vyskupą ir Kretos salą prijungti prie Graikijos.

Turkai pasinaudojo karių ruoštu perversmu ir pradėjo karo veiksmus Kretoje. Šiandien turkai valdo apie trečdalį salos ir nesirengia trauktis. Be to, revizijos komisija išaiškino, kad perversmininkai buvo dideli kyšininkai. Jie pardavinėjo ginklus, maistą ir kitokią karo medžiagą, o generolų vadovaujama policija labai žiauriai elgėsi su aviacijos karininkais, pasiryžusi ginti demokratine tvarka. Neatrodė, kad dabartinė vyriausybė šaudytų nuteistus karius.

Kainų branginimas veda iš kantrybės

LOS ANGELES. — New York Times surinkęs iš eilės miestų maisto produktų neįmoniška keilias kainas, pastebi, kad vartotojai yra suskile trimis frontais: vieni labai įtūžę, antri rezignuoti, tretį kaltininku ieško ir juos randa vad. "tarpininkuose", kurie tarpininkauja produktų paruoša ir pristatymu nuo augintojų iki vartotojų.

New Orleans svaras kaulienos (pork chops) (\$1.99 svarui, Manhattan, New York, svaras saldžių melonų \$3., Los Angeles svarui beko \$1.99; Cambridge, Mass. 10 svarų bulvių \$2.29; avių "kruopos" 50 c., kava \$1.33 ir t.t. Lyginant, ne kitaip yra ir Chicagoje, kur kainos bendrai pakėlė 8.3 nuošimčiai.

Kurį laiką didžiosios krautuvės buvo pradėjusios garsinti kai kurias po porą centų nuipigintas prekes, dabar visi garsinimai iš langų nuimti.

Daug kas kaltina ir Washingtoną, kad padidino kviečių pardavinimą Sovietų Sąjungai.

IŠ VISO PASAULIO

LUANDA, Angola. — Komunistų vadovaujamas "Marksistų liaudies sąjūdis Angolai išlaisvinti" kaltina Jungtines Amerikos Valstybes ir savo kaimynes Zaire ir Pietų Afriką, kad jos aprūpinančios ginklais civilinį karą paskutinėje Portugalijos kolonijoje. "Liaudies sąjūdis, kurį per pusę metų Sovietų Rusija aprūpina ginklais, skelbia, kad JAV-bes iš savo bazių Vakarų Vokietijoje transportiniais lėktuvais gabenančios "Tautiniam Frontui" įvairius ginklus ir Angolos šiaurinį Carmonos miestą.

BELFASTAS, Šiaurinė Airija. — Teroristų gauja metė bombą į katalikų valdomą barą — taverną pora valandų praėjus po to, kai protestonų vadeivos pagrasino "sutvarkyti" šiaurinę Airiją, jei Britanija nerodys griežtumo prieš Airių Respublikos Armiją (IRA). Policijos pranešimu, trys ginkluoti vyrai įpuolė į McGleenan barą pradėjo šaudyti į geriančiuosius ir metė bombą. Vienas buvo užmuštas ir 12 sužeistų. Šešių metų kare tarp airių katalikų ir protestantų ekstremistų žuvo 1,282 vyrai, moterys ir vaikai.

DACCA, Bangladeš. — Jaunieji karininkai, kurie vadovavo sukilimui prieš prezidentą Mujibur Rahman, nužudydami jį patį ir daugiau kaip 20 jo šeimos narių ir politinių draugų, kaip oficialiai praneša, visi sugrįžo į kareivines. Tuo pačiu pranešimu, Dacca mieste (Bangladeš sostinė) platinami "Liaudies Revoliucinių Pagėjų" pamfletai, reikalaujama "krauju už kraują, atkeršyti už prezidento Mujib nužudymą, bet naujai sudaryto ministerių kabineto nario pranešimu naujasis prezidentas Chondakar Mustaque Ahmen, armijos vyresniųjų karininkų ir kariuomenės vyriausio štabo remiamas, privertė jaunuosius karininkus, daugiausiai majorus, tarp 20 ir 30 metų amžiaus, atlikti perversmą, grįžti į barakus ir tuomet atstatyti kariuomenės respektą.

SPRINGFIELD, Ill. — Šį ateinantį rugsėjo mėnesį meras Dalleny Chicagoje ir gubernatorius Walker Springfielde paskelbė kovos su leukemija mėnesiu. Tai ligai toliau tęsti paskirtos lėšos Chicago universitetui ir Rush-Presbyterian St. Luke ligoninei.

POURGES, Prancūzija. — Policijos žiniomis greitkelyje netoli Bourges automobilis susidūrė ir kilusiam gaisrui, 10 žmonių žuvo, o 26 buvo sužeisti.

Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų Apygarda Pavergėjų Tautų protesto demonstracijoje Chicago miesto centre. Iš kairės: Cicerio Apylinkės Valdybos pirm. S. Pranskevičius, Vid. Vak. Apygardos pirm. rasyt. Birutė Kemežaitė ir Marquette Parko Valdybos pirm. J. Bagdžius. Nuotrauka G. Janulos

GEN. VASCO GONZALVES NENORI TRAUKTIS IŠ VALDŽIOS

Prezidentas tariasi su kariais, kad išvengtų naujo karo jėgų perversmo

LISABONOS, Portugalija. — Pavarytas Portugalijos premjeras Vasco Goncalves nenori trauktis iš premjero pareigų. Paliktas kelioms dienoms tuo tarpu eiti premjero pareigų, jis paruošė naują veiklos programą ir penkias valandas įtikinėjo prezidentą leisti jam ir toliau vadovauti kabinetui.

Prezidentas Gomes išklaušė premjero, bet nesutiko leisti jam toliau veikti, nes krašto gyventojų didelė dauguma yra priešinga komunistinėms jo tendencijoms.

Gen. Charrais pradėjo manevrus

Portugalijos karo apygardos davė prezidentui 7 dienas gen. Goncalves pavaryti ir naują kabinetą sudaryti.

Pasirodo, kad kai kurie garnizonų viršininkai nelaukia 7 dienų kaip daugiau pagelbėti Izraeliui parduodant Izraelio valstybės bonus. Šeštadienio vakare Hyatt Regency viešbutyje buvo banketas skirtas naujo Izraelio ambasadoriaus Chaimo Herzogo prie Jungtinių Tautų pagerbimui.

Prezidentas tarėsi su štabo viršininku

Išleides gen. Goncalves, prezidentas Gomes gana ilgai tarėsi su portugalų kariuomenės štabo viršininku gen. Carlos Fabian. Vyrauja įsitikinimas, kad gen. Fabian bus įpareigota sudaryti koalicinę vyriausybę. Jam leista paimti kabinetą tris socialistus demokratų, praeitų rinkimų metu daugiausia balsų gavusių; du demokratų liaudininkus ir vieną komunistą. Jeigu komunistai nesutiktų

Žydų konferencija

CHICAGO. — Apie 1,200 žydų vadų iš Jungtinių Valstybių, Kanados ir Vakarų Europos šį savaitgalį konferuoja klausimui kaip daugiau pagelbėti Izraeliui parduodant Izraelio valstybės bonus. Šeštadienio vakare Hyatt Regency viešbutyje buvo banketas skirtas naujo Izraelio ambasadoriaus Chaimo Herzogo prie Jungtinių Tautų pagerbimui.

Teroras Argentinoj

BUENOS AIRES. — Kairieji ontонерai teroristai sprogdiniais sužalojo \$60 milijonų kaštavusį karo laivą, tinkamą (atominiams) sviediniais šaudyti. Artai laivo mašinų susprogdinta stipri bomba laivą apgadinusi, bet žmonių aukų nebuvo.

Bombos susprogdinimas padarytas šešiolikos teroristų stipties trijų metų sukaktuvėms paminėti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Sekretorius Kissingeris tariasi su Sirijos vyriausybės atstovais apie taiką su Izraeliu. Sirija bijojo, kad Izraelis, pasirašęs taiką su Egiptu, nepradėtų naujo karo ir nesiveržtų į Sirijos žemes. Dr. Kissingeris pareiškė įsitikinimą, kad pavyks susitarti ne tik su egiptiečiais, bet ir su Sirija.

♦ Jordanijos karaliui susitarus su Sirija dėl bendros karo vadovybės kovų su Izraeliu metu, dabar paskelbta, kad bus sudaryta abiejų valstybių viena politinė vadovybė.

♦ Portugalijos prezidentas perėmė visą vidaus ir karo policijos vadovybę savo žinion. Jis paliko policijos viršininku gen. Otelo Carvalho, bet šis generolas, prezidentui neaprobavus, neturi teisės skelbti jokio įsakymo.

♦ Praeitą šeštadienį Marquette Parke vietos naciai suruošė demonstraciją, reikalaujanti valdžios baltiesiems. Jie paleido kelis alaus butelius į policiją. Policija neįleido jiems maršuoti S. Western Avenue, nes jų tarpe buvo didokas gerokai išgėrusių skaičius. Policija suėmė 13 berniukų, kėlusius daugiausia triukšmą. Lietuviams nemalonu, kad naciai renkasi Lithuania aikštę.

♦ Policija, gavusi teismo leidimą, atidarė Sam Giancana seifą, kuriame rado daug inkriminuojančios medžiagos. Seife rastos mafijos narių ir skolininkų sąrašas.

Indira Gandhi žada gerbti konstituciją

New Delhi. — Indijos premjerė Indira Gandhi pareiškė, kad ji neturi intencijos išmesti Indijos demokratine konstituciją, tik dar esą per anksti pasakyti, kada bus paskelbti naujo parlamento rinkimai. Ji pasakė, kad Indija turi "perfektą" gerą administracijos sistemą, kuriai įgyvendinti ehm daug metų, bet streikai ir demonstracijos priverstą ją griežti žygių prieš demokratijos pažeidimus.

"Tie pažeidimai gludi ne konstitucijoje, bet jos vykdyme. Ji pasigyrė, kad jos "bėdos priemonės", jų tarpe tūkstančių politinių kalinių izoliacija, pagelbė atstatyti tvarką ir pasitikėjimą. "Kiek aš žinau, jėga niekur nebuvo panaudota, nė mažiausiai. Jei kraštas yra ramus, tai dėlto, kad malkontentams atimta galimybė sukelti aistras iškraipymais, demagogija ir žmonių klaidinimais", aiškina premjerė.

TOKIO. — Kinijos oficiali žinių agentūra Hsinhua pranešė, kad Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao-ping turėjo pasikalbėjimą su vizituojančia Jungtinių Valstybių Kongreso narių delegacija, bet ta agentūra neskelbė apie ką buvo kalbėtasi. Amerikiečių kongresmanų grupė vadovavo respublikonas John B. Anderson iš Illinois.

"NEUTRALUS" PRINCAS SUVANA FUMA IŠKĖLĖ RANKAS

Be mūšio ir be jokių sąlygų atidavė krašto vyriausybę komunistų gaujai

BANGKOKAS, Tajus. — Iš Laoso atėmiančios žinios sako, kad komunistų vadovaujamos ginkluotos gaujos oficialiai perėmė Laoso vyriausybę. Laoso valdžios pradžioje gana vykusiai priešinosi Kinijos komunistų ginkluotom Pathet Laos gaujoms, vėliau nutarė nesipriešinti, o dabar iškėlė rankas ir visiškai pasidavė komunistams.

Kinai baugina Europą iš Sov. Rusijos pusės

LONDONAS (D. P.). — Kinijos komunistinis vicepremjeras Teng-Chiao-ping paskelbė sensaciją, kad "trečiojo pasaulinio karo pavojus jau ore kabo", perspėdamas, kad Vakarų Europa neturi duotis sovietų šypsenoms užmigdoma ir jokiū būdu netikėti SSSR pažadais, garantijomis nei sutartimis su jais.

Dabartinė situacija Sovietų Sąjungoje rodo, kad Sovietų Rusijos vadovybėje (CK) vis labiau lemia kariuomenės vadų balsas, kurs vis garsiau šaukia, kad SSSR turinti ko greičiau pulti Kiniją, kol dar ši neturi pakankamai atominių ginklų. Juo toliau ataka prieš Kiniją nudelsiama, tuo blogiau esą Sov. Rusijai.

Nepaisant Sovietų pasiruošimo pulti Kiniją, Kremlius nori dar užsitikrinti savo vakarų frontą, o tam esą reikalinga užimti visą Vakarų Europą (iš ko aiškėja, dėl ko sovietai tiek susirūpinę, kad komunistai laimėtų Portugalijoje ir ten įsteigtų prietilį raudonosios karo pėgoms). Politškai laimėti Vakarų Europoje daug vilčių rusai deda į kompartijas Vakaruose, bet joms dar trūksta vienybės. Privedus Vakarus prie ekonominės krizės ir sukėlus didelį nematą, Vakarų Europoje prasidės chaosas ir tuomet komunistinės partijos be sunkumo paimsiandios valdžią ir savo rankas. Tuomet Vakarai būsią Sovietams nebepavojingi ir tuomet būsianti eilė pulti Kiniją.

Be to, visoje Laos valstybėje paskelbta penkių dienų "tautinė" šventė ir žmonės varomi ir gaves šokti. Kas neis "linksmintis", tai bus paskelbtas krašto priešui ir jam gali tekti išvykti keliems metams prievartos darbams.

Suvana Fuma tikėjosi rasti bendrą kalbą su Pathet Laos komunistais, bet rezultatas ne tik jam pačiam, bet visai tautai labai liūdnas. Komunistai pasinaudojo visomis jo lengvatomis ir nuolaidžiaujančiais įsakymais, bet apie joki komunistų sužmoneiškumą negali būti ir kalbos. Kur komunistai paima valdžią, ten jie lauzo pagrindines žmogaus teises ir išnaudoja žmones.

SSSR laivas išgelbėjo 4 amerikiečius

NORFOLK, Va. — Sovietų rusų žvalgybos laivas, užmaskuotas kaip žvejų kuteris, kurio pareiga buvo sekti Amerikos laivus, penktadienio naktį išgelbėjo keturis amerikiečius iš Virginijos Beach. Jie apie 5 val. ryto savo valtyje išplaukė mėsierioti, bet vakarop jų mėsai sugedo ir jie nebegalėjo namo grįžti. Sovietų "kuterio" Zaporozec įgula pastebėjo amerikiečių avariją, per radiją pašaukė praplaukiantį Amerikos laivą Seattle, ir laivui priartėjus perleido jam sugedusią valtį su 4 amerikiečiais.

Amerikiečius rusai pavaišinę, bet ir savo kuterį nekvietė.

Laoso karo jėgos buvo pastojusios kelią iš Vietnamo besiveržiantiems komunistams. Kada Pathet Laos gavo papildomų ginklų iš komunistinės Kinijos, tai pradėjo veržtis į krašto gilumą. Vyriausybės priešakin buvo pakviestas Prancūzijoje auklėtas princas Suvana Fuma (Souvanna Phouma), bet jis nenorėjo sustabdyti komunistų ir laimėti mūšio. Jis manė, kad nuolaidžiaujant komunistams gal bus su jais rasta šokia tokia bendra kalba.

Komunistai jau anksčiau valdė visą kraštą. Jie saugaliavo sostinėje ir svarbesniuose Laos miestuose. Vietomis jie varė visus miestų gyventojus į laukus, įsakydami jiems padėti sėti javus ir laukti derliaus. Didokas Laos valstybės tarnautojų skaičius norėjo išbėgti į užsienius, bet pats princas įsakė neleisti jiems išvykti.

Praeitą šeštadienį "neutralusis" kunigaikštis Fuma oficialiai buvo pavarytas iš premjero pareigų, o valstybės vairs perduotas Thanos Moun. Pasirodo, kad šitas žmogus vadovavo Pathet Laos karo jėgoms nuo pirmo įsiveržimo į Laos teritoriją, užėmė visą Laosą ir įsodino komunistus į kiekvieno miesto savivaldybės įstaigas. Dabar jis paskelbė premjeru.

Be to, visoje Laos valstybėje paskelbta penkių dienų "tautinė" šventė ir žmonės varomi ir gaves šokti. Kas neis "linksmintis", tai bus paskelbtas krašto priešui ir jam gali tekti išvykti keliems metams prievartos darbams.

Suvana Fuma tikėjosi rasti bendrą kalbą su Pathet Laos komunistais, bet rezultatas ne tik jam pačiam, bet visai tautai labai liūdnas. Komunistai pasinaudojo visomis jo lengvatomis ir nuolaidžiaujančiais įsakymais, bet apie joki komunistų sužmoneiškumą negali būti ir kalbos. Kur komunistai paima valdžią, ten jie lauzo pagrindines žmogaus teises ir išnaudoja žmones.

MIDDLETOWN, Ohio. — Armco Steel Corp. praneša, kad vis daugiau gaunama užsakymų rezidenciniams namams padaryti plienines duris. Dar 1968 metais plieninių durų naujiems užsakymai tik prasidėjo, o 1974 metais tokių durų užsakymai padaugėjo 30 nuošimčiai.

Šiltas, tvankus
Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:37.

Tiesos Žodis

CHICAGOS LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO PUSLAPIS

Adresas: Lithuanian Press Club, 6648 So. Albany Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-7796

Redagavo P. STRAVINSKAS

1975 M.

NR. 13

Spaudos etikos klausimais (1)

Kova su spaudos nedorybėmis

Siekdami mūsų spaudą padaryti augštesnės kultūros, — o tai yra mūsų Spaudos Klubo tikslas, — mes turime, visų pirma, kreipti savo dėmesį į spaudos etiką, konkrečiau sakant, į doros mokslo pritaikymą mūsų spaudos darbuose.

Turime pirmą patys gerai susipažinti su spaudos etikos reikalavimais. Toliau, turime visą mūsų spaudą skaityti ir jos rašymus vertinti doros mokslo reikalavimų, kitaip sakant, spaudos etikos šviesoje.

Turime nuolat tikrinti ir savo pačių rašymus, sakyčiau, net daugiau, negu kitų.

Pagal teisybę suradę kur savo doringe klaidą spaudoje, turėtume tą viešai prisipažinti ir save apskaltinti. Bet, jeigu tuo savęs apskaltinimo savo klaidos vistik jau neatitaisysi, tai ir savęs viešo išsiplakimo, mano nuomone, nereikia, bent jau nebūtina reikia. Gali tylėti. Tegul jau kiti tave kaltina, nors, jei pats save viešai kalti prisipažini, tai bus graži, net krikščioniška dorybė.

Tiktai kiti iš šalies negali klaidą nadoriusiojo versti tą savęs prisipažinimą kaltu padaryti.

Tai būtų nedora, net ir nesiderintų su teise.

Dėl to gi ir teismas neverčia teisiamų nusikaltėlių prisipažinti kaltais. Nusikaltėlis gali tylėti, tik, žinoma, negali liudytojų papirkinėti arba kokių kitų melagingų savęs pasiteisinimo įrodymų padirbinėti — už tai gresia didelė bausmė.

Savo doringe klaidą viešai kitiems prisipažinti, rodos, neverčia nei moralinė teologija. Tegul dėl to pasisako kunigai.

Taigi, savęs apskaltinimų už spaudoje mums pasitaikiusias dorines klaidas galime ir nedaryti, bet, jei kiti mūsų klaidas nurodo, tai nepykime ant jų, nepurkštukime dėl to ir neišsukinėkime teisindamies, būdami kalti. Užtenka tylėjimo ir sąžinės sąskaitos savo sielos gelmėje, apgaillant savo doringe klaidą spaudoje ir pasiryžtanti jos ateityje nekartoti.

Kovokime su visomis spaudos nedorybėmis ir patys jomis nesidėkime.

Tolesniuose šioje savo spaudos nedorybių pasisakyti jau konkrečiau. P. Str.

Sveika nuomonė

"bendravimo su kraštu" klausimu

LFB spaudos organe "T. Laisvė" paskelbta Dr. Algio Raulinaičio, frontininko (jau mirusio prof. Dr. Pr. Viktoro Raulinaičio sūnaus), nuomonė dėl

"Bendravimo su okupuotu kraštu". Ji aiškiai suformuluota ir manding, iš esmės priimtina. Ji turi šešias tezes, kurios čia ir perspausdinamos pažodžiui:

1. Sovietinių įstaigų atsiųstų menininkų koncertai, rečitaliai ar literatūros vakarai nelankytini.

2. Organizuotas vykinas įvairių grupių (vaikų, jaunimo, sportininkų ar pan.) į okupuotą Lietuvą neturi būti remiamas ar skatinamas.

3. Vieši priėmimai iš okupuotos Lietuvos atvykusiems asmenims nedarytini.

4. Asmenys besireiškiantieji išsivijos veikloje, neturėtų vykti į okupuotą Lietuvą.

5. Buvę nepriklausomos Lietuvos veikėjai ir visuomeninio, kultūrinio bei politinio gyvenimo darbuotojai taip pat turėtų

susilaikyti nuo lankymosi okupuotoje Lietuvoje.

6. Visi veikėjai, kurie pripažįsta okupanto teisę į Lietuvos tvarkymą yra vengtinai.

Gai tik kiek miglota, nelabai aiškiai formuluota paskutinė — šeštoji tezė, kur rašoma apie "veikėjams", "pripažįstančius okupanto teisę" į Lietuvos tvarkymą kurie daktaro laikomi tik "vengtinai". To būtų lyg ir permaža. Na, bet kartais žmogus vieng turi mintyje, o kitą parašo.

Visokių atveju, reikia sveikinti frontininką Dr. Algį Raulinaitį su čia išdėstytais principais, su kuriais visi geri lietuviai galėtų sutikti.

J. Norkus

Dėl važinėjimų į okup. Lietuvą

Kad mūsų žmonės privačiai nuvyksta į okup. Lietuvą savo

giminių, draugų, pažįstamų aplankyti ar savo pasiilgto tėvynės pamatyti, tai čia, pirmuoju žvilgsniu, atrodo lyg ir nieko blogo nebūtu. Tik klausimą kiek plačiau ir giliau panagrinėjus, pradeda aiškėti, kad iš tų dabartinių Lietuvos lankymų turima daugiau žalos, negu naudos, ypač gi viešajam tautos interesui.

Pirmiausia, tie, kurie planuoja kelionę į okup. Lietuvą ir pasivažinėjimą joje, turi gauti Sovietų vizą. O tam reikia jų pasitikėjimo tuo asmeniu, kuris vizos prašo. Tai ką jam daryti? Reikia nedaryti nieko, kas okupantui nepatinka. Todėl tie kelionės į Lietuvą planuotojai taip ir daro: jie, pvz., išsijungia iš mūsų viešojo gyvenimo, net neaukvoja laisvinimo reikalams, dažniau sakant, gyvena taip, kaip Lietuvos okupantas nori.

Gavę jo vizą, jie vyksta į Lietuvą, o ten jie būna okupanto apipilėsimi, keičiant valiutą ir kitais būdais, siekiant okupantui iš jų pasipirngauti, žinoma, tam, kad galėtų išplėstais pinigais varyti savo propagandą Amerikoje ir kitur. Ar ne keista? Mūsų žmonės moka okupantui pinigų varyti propagandą prieš juos pačius ir jų idėjas!

Toliau, nuvykę į dabartinę Lietuvą, savo giminių, draugų ir pažįstamų nedaug ir be mato, nes tam nėra laiko. Okupantas prievarta tuos svetelius vežioja ne ten, kur jie, o kur jį savo propagandos tikslais nori ir yra suplanavęs. Ko vertas toks tėvynės lankymas?!

Su savo artimaisiais ir kitais lietuviais svečias nedaug ką gali ir atvirai pasikalbėti, nes visur jis yra sekamas. Sekliai registruoja kiekvieną, kas su juo kalba, ir gali ateiti diena, kada už tuos santykius su užsienio lietuviais mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje gali tekti sunkiai atsakyti.

Pasisakymai raštu ir žodžiu

K. V. Z., vienas iš JAV LB reorganizatorių, iš Chicago, pasikalbėjime su juo, atkreipė dėmesį į tai, kad JAV LB Reorganizacinė Taryba nėra kokios naujos LB steigėja, o tik organizuota tos LB opozicija, siekianti pertvarkyti JAV LB naujais, federaliniais pagrindais ir užkirsti kelią brautis į ją visokioms žalingoms įtakoms, neigiamoms, su tautos interesu nesuderinamoms ir Bendruomenės skaldančioms vad. "bendravimo" ar "bendradarbiavimo" idėjoms. Tas visas JAV LB reformas galima išsiaiškinti JAV LB vadovybės žmonėms su vadovybės organizuota opozicija atvirame ir tikrai nuosirdžiamame nuomonų pasikeitime. JAV LB vienybės atstatymo pasitarime. Kas dėl pastangų JAV LB suskaldyti ir greta jau esamos LB įsteigti dar kokią organizaciją, tas veikia nesutinkamai su tikrąja JAV LB Reorganizacinės Tarybos tikraja valia. Reorganizacinė Taryba siekia LB vienybės. Tik,

kyti. Naudos mažą, o nepatogumų ir pavojų daug.

Toliau, nuvažinęs į okup. Lietuvą kuriam mūsų veikėjui, tuoj prie jo kimba "Gimtojo Krašto", to propagandinio bolševikių spaudos leidinio redaktorius, reikalaujamas žurnalisto pasikalbėjimo (interview) su juo. Tas tokį pasikalbėjimą duoda, dar leidžiasi ir nufotografuojamas. Po to gi agitpropiniai propagandistai tuos pasikalbėjimus skelbia savo "G. K.", naudodami juos savo propagandai, pridėdami prie savo propagandinio interview dar ir Lietuvos veikėjo fotografiją... Ar ne gėda? Kam iš to naudos?

Taigi, visą suvedus į krūvą, rodos, aišku, kaip diena, kad iš togių tų privatinių lankymų okup. Lietuvos, iš tikrųjų, daugiau žalos negu naudos.

Ir kaip nuostabu, kad mūsų Simas Kudirka tokius okup. Lietuvos lankymus ne sulauko, o juos patelsina, net ir labai propaguoja.

Gi štai, ištrauka iš jo kalbos, įrekorduotos į magnetofono kaspiną, kur jis atsako į klausimą dėl tų važinėjimų į okup. Lietuvą:

"J ten važiuoti reikalinga būtina! Butina! Nu, juk... Ar jums neįdomu, kuomet atvažiuoja pas jus svetys, Imkime asmeniškai, siaurai, paprastai... Juk jums labai malonu susitikti. Štai, atvažiuo. Nors ir kokia užguita kaimo moterėlė... Na, tokio rimto klausimo negalima nagrinėti ir spręsti "asmeniškai", "siaurai" ir "paprastai" o reikia jį nagrinėti ir išvadas daryti, atsižvelgiant į viešą tautos interesą, plačiai, giliai ir kompetentingai, taigi, žinant visa aplinkybes ir visas okupanto gudrybes ir suktybes panaudoti į okup. atvykusius užsienio svetelius savo propagandai.

Taip ir darykime. Geriau nuo to be būtinio reikalo važinėjimų į okup. Lietuvą geriau susilaikykime. J. T-nas

gubo atstovavimo išvis negali būti. Amerikos lietuvius atstovauti Washingtono gali tikrai viena atstovybė. Tas gi jų atstovavimas, kaip dabar jau visiškai išsiaiškinta ir mūsų spaudoje, ypač gi "Naujienose" paskelbtoje Dr. Vl. Simaičio paskaitoje, priklauso Altui, kuris ir turi jį vykdyti. JAV LB vadovybė gali dirbti kitą tegul ir laisvinimo darbą, nekonkuruoja su Altui, ypač gi nesimindama dygubo JAV Lietuvos atstovavimo (lygiagretu su Alto) JAV centrinės valdžios įstaigose. Ypač gi turi būti laikomasi JAV LB vadovybės su Altu susitarimo darbų papsidalinimo reikalu. Tas susitarimas irgi jau pakankamai išsiaiškintas spaudoje.

K. P., iš Chicago, kreipia dėmesį į tai, kad JAV LB Reorganizacinė Taryba, ypač bi jos narys kan. V. Zakarauskas (savo paskaitoje, skaitytoje š. m. pavasarį JAV Reorganizacinės LB Vidurio Vakarų Apygardos konferencijoje) nurodė kongrečiai JAV LB vadovybės klaidas ir pateiktai tai vadovybei reikalavimus. Kodėl ta vadovybė į anuos reikalavimus iš esmės neatsako, o tik visai niekina, juodina savo opoziciją. Jis irgi griežtai pasisako prieš Gedimino Kijausko, S. J., žiaurų ir perdėm neteisę "Pasaulio Lietuvos" š. m. birželio laidos vedamąjį kur apkaltinti organizacijos veikėjų abstrakčiais žodžiais, nenauginant jų reikalavimų iš esmės.

Ir E. J., iš Chicago, prašo "T2" paskelbti jo įdomų pasikalbėjimą su vienu čeku inžinierium, parvarde "Maleshka", gyvenančiu apie 40 mylių nuo Chicago, mažame Manteno miestyje. Su tuo Maleshka jis susitikęs vienuose Amerikos inžinierių iškilminguose pietuose ir jam prisistatęs, kaip lietuvis. Tada anas čėkas jam papasako-

jęs, kaip Lietuvos komunistai iš Vilniaus jam ilgą laiką siuntinę propagandinį laikraštį, nors jis nemokas nei žodžio lietuviškai. Jis negalėjęs perskaityti ir nesupratęs nei jo pavadinimo. Klausinėjęs kaimynus ir kitus to miestelio gyventojus, kokios kalbos tas laikraštis, ir tik po ilgo laiko išsiaiškinęs, kad tai esąs lietuviškas, dargi komunistinės propagandos šlamštas. Pasiškęjęs ir tai, kodėl jis jam, gyvenančiam dargi tikrame mažame miestyje, buvo siuntinėjamas. Gi todėl, kad jo čėkiška pavardė "Maleshka" labai panaši į lietuvišką "Maleška". Lietuvos komunistiniai propagandistai per klaidą palaikė jį lietuviu. Mūsų inž. E. J. kreipia dėmesį į tai, kiek toli siekia Lietuvos propagandistų ranka, platinant tą okupanto spaudos organą. Jis griežtai pasisako prieš tuos mūsų išsivijos lietuvius, kurie tame propagandiniame okupanto spaudos organe bendradarbiauja arba duoda jam savo žurnalistinius pasikalbėjimus.

J. T-nas, iš Chicago, pateikdamas šiam "T2" nr. savo rašinį (dėl važinėjimų į okup. Lietuvą), dar žodžiu pareiškė savo pagėdavimą pagrindinai išsiaiškinti ir tą didelę žalą, kurią daro mūsų jaunimo lankymas Vilniuje okupanto jam ruošiamų neva lietuvių kalbos kursų, o iš tikrųjų tai to jaunimo prauklėjimo kursų, kur mūsų jauniems žmonėms labai gudriai indoktrinuojamos bolševikinės idėjos.

Ponia D. T., iš Chicago, padarė mūsų veikėjams — vyrams savo pastabą, kad jiems trūksta pasiryžimo kovoti už tautos laisvę, o mūsų katalikams, net ir kunigams stinga tikėjimo Dievu ir pasitikėjimo Jo Apvaizda. Ją ypač apvylęs mūsų vienuolijos leidžiamas ir kunigo vienuolio redaguojamas "Draugas",

kuris po Helsinkio konferencijos, jos nuomone, visai be reikalo metėsi į nusivylimą, desperaciją ir, vietoje planavęs tolesnę kovą su okupantu, ėmė plūstis, keiktis, niekinti Helsinkio konferencijos deklaraciją pasirašiusias valstybių galvas ar kitus atstovus, net ir Vatikaną, t. y., dabartinį popiežių, neva išdavusį Lietuvą ir kitas valstybes sovietams už Judo sidabrinus... Iš ko, iš ko, bet ir Tėvų Marijonų laikraščio tokių keiksmų nieks mūsų nelaukė ir nesitėkėjo. O kai dėl tos desperacijos, kurią parodė "Draugo" vyrai — kunigai, tai ponias D. T. pataria jiems nukilti savo mintimis ir Lietuvos valstybės padėties pirmiaisiais jos nepriklausomybės metais, kada jai reikėjo gintis ne tik nuo sovietų, bet ir nuo Lenkijos — ir jie vis dėlto Apvaizdos nebuvo apleista. Ta Dievo Apvaizda testiprina mus ir dabar, tik visi turime daugiau savo tautai išlaisvinti dirbti ir jai pasiaukoti. Tą turėtų atminti ir savo galyse bei širdyse nešiotis ypač mūsų vienuolijų kunigai, kurių rankose tėra beveik visa mūsų katalikų spauda. Idėjinę spaudą turinti skaitytojų dvasią kalbėti, o ne ją žlugdyti, slopinti, stumti žmones į nusivylimą.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

NAUJIENŲ RUDENS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 7 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest, when held to maturity of 30 years. 10 months after the first year, Bonds are redeemable if you want, without penalty. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVIČIUS

Gerbiamas Nerimavičiau!

Nežinau kokia Tamstos pažvalga į radikalus, man su jais nepakeliui. Dėl radikalų makalai makalienės, man teko išeiti iš trijų partijų ir iš bažnyčios.

Partijoje buvau ramus: jokio triukšmo nekėliau ir balso mažai tepašiau. Visuomet balsavau kur reikėjo, o iškalbingiems nesigailėjau plojimų. Atrodė, kad esu gerai įsietkęs ir visų gerbiamas.

Bet į partiją pradėjo atplūsti radikalai. Pagal išvaizdą jie mažne tokie pat žmonės, kaip ir visi kiti, tik veržlesni ir garsiai kalbantys. Nori nenori, jie lenčia prie tavęs ir agituoja: "Gana pataikauti! Griaukim kapitalizmą!"

Aš niekuomet nebuvau piktas ant kapitalistų, bet anuo metu juos net mylėjau, nes iš jų ma-lonės turėjau gerą darbą ir gerą uždarbį. "Ar kapitalizmas sugriovus bus geriau? Kur darbą rasim? Kas mums algas mokės?" taip galvodamas neprisiđėjau prie griovimo ir, iš to partijos, išėjau.

Kita partija buvo mažiau liberališka ir aš ten įstočiau, bet nuo radikalų neišbėgau, tik ten

radikalai buvo kitoki: Kapitalizmo griauti nesidūrė, tik rūpinosi išnaudoti piliečius savosios grupės gerovei. Supratu, kad bendras visų piliečių išdas, radikalams tik tiek svarbus, kiek jie tuo išdu gali pasinaudoti. Protestuodamas prieš radikalų taktiką, išėjau ir iš šios partijos.

Trečioje partijoje atsirado dar kitoki radikalai, kurie niekindavo užsitarnavusius politikus ir piršdavo savuosius. Man ir ten pasirodė negerai ir iš ten išėjau.

Vis dar laikiausi prie bažnyčios. Maniau, kad bažnyčioje rasiu tikrą apsaugą nuo radikalų, bet ir ten nebuvo ramu, ir ten atsirado radikalų, kurie pradėjo varinėti savo makalai makalienė. Išėjau ir iš bažnyčios.

Radikalai ir JAV Kongresas perdaug rūpinasi kriminalistais. Man nepatinka, bet nežinau kur eiti...

Satyriskas

Suslapo svetimuose vandenyse Kultūrinio nuosmukio ir Dilektantų manifesto pranašystės ir užsimojimai vistiek kai kur pil-dosi, dar geriau, kaip buvo numatyta. Manifesto kolektyvas pasmerkė dailininkus, neaišku ne už ką, bet pripažino tik "modernistus", kurie veržė veržiasi

į "tarptautinius vandenis". Tokiu būdu kai kurie menininkai jau įbrido į tuos vandenis, bet tik suslapo, nes nemokėjo plaukti: neturi tinkamos temos, meninio nė dvasinio subrendimo. Tą ryškiai parodo jų ruošiamos dailės parodos.

Menininkai ne tik suslapo, bet ir pradėjo vienas kitam plunksnas pešioti. Kai kun. Bagdani-vičius Drauge iš gražių žodžių laurų vainiką nupynė ir uždėjo ant dail. K. Zoromskio galvos, tai labai šitie dalykai nepatiko dail. Česlovui Jonušui. Jis tame patim Drauge tą vainiką pavadin-dino svetimomis plunksnomis. Dar ir du paveikslukus pridėjo, kuriuose nieko nematyti, tik tamsios dėmės ir tuštuma.

Zoromskiui labai nepatiko, kad Jonušui nepatiko, todėl ir prasi-dėjo žemo draugiškumo disku-sijos apie nieko nevertas meno vertybes...

M. Š.

Moderni šeimos idilija

Modernioje šeimoje pradėjo vis dažniau kilti bariniai tarp žmonos ir vyro, kaltinant vienas kitą dėl mašinos pavertimo ir lauzą ar modernaus meno skulp-tūrą. Išvengimui barnių, prieš Kalėdas jie nupirko dvi naujas vienodas mašinas ir vieną vakarą abu išvažiavo į skirtingas vietas prieššventinėms vakaro-nėms.

Bet likimas jiems buvo neat-laidus. Parvažiuojant namo vyras ir žmona susitiko ir sudau-žė abi mašinas. Nežiūrint nu-stolių ir sužeidimų, jiedu buvo patenkinti, pasakodami tą savo nuotyki draugams...

Naktinė kepuraitė

Muitininkas: — Sakei, kad ta-me bagažė tėra tik drabužiai, o štai ir degtinės butelį radau...

Keliautojas: — Tai tikra tie-sa. Ten yra mano, taip vadina-ma, naktinė kepuraitė.

Teisme

Prokuroras kaltinamajam: — Iš bylos duomenų matosi, kad tamsta ne vien tik pinigų, bet ir daug kitokių brangių daiktų pavogei...

— Taip, pone prokurore, juk ne vien tik piniguose laimė, — atsakė kaltinamasis.

Klausė apie save...

Mokslo, meno ir literatūros priede 185 (32) nr. Draugo ko-respondentas pažodinio pokalbio su Simu Kudirka įrašė pasa-kę tokią pastabą, matomai, apie save ir apie savo artimuosius:

Kor.: Matai, lietuviai ta pras-me yra žmonės, kaip, be abejo, visi kiti... Jų tarpe yra kvailių ir nesąžiningų...

K.: Taip — nesąžiningų! Kor.: Nejaugi mes sakysim, kad nėra lietuvių nesąžiningų?!

Deja, yra. Taip, per daug tuo nesistebėkim, gal... Taigi, grįž-tant prie temos. Mūsų ši emi-gracija...

K.: Nu, šiaip tai aš esu net nustebęs. Lietuviškumu... Aš esu nustebęs, kad pas jus buvo tiek jėgų likti ir patiems lietu-viais, ir išauginti gražų lietu-višką atžalyną. Mažiukas pyp-liukas — jisai kalba lietuviškai! Ir kaip jam yra sunku! Apsup-tam...

Kor.: Nu, kol jis mažiukas, tai lengviau!

Kvailystės ir nesąžiningumai yra svetimi dalykai Amerikos

lietuviams. Jie pasireiškė tik LB viršūnėje ir tą viršūnę palaikančioje spaudoje. Prie didžiausią kvailysčių reikia priskaityti rašymus apie Bendruomenės avi-aciją ir aviatorius, bendradar-biavimą ar tiltų statybas su so-vietais ir kovą su Amerikos Lie-tuvių Taryba.

Didžiausi nesąžiningumai buvo LB rinkimuose. Simo Kudirkos laisvinimo bei jo kelionės rūpe-siais varoma propaganda ir ki-tuose vienašališkuose raštuose apie LB skilimą bei santykius su Altu.

Visai teisingai sako, kad daug lengviau su mažiukais...

S. Bukis

Vergai ir piliečiai

Sokrato mokyns Ksenofonas taip rašė apie vergų gyvenimą senovės Graikijoje:

— Vergai naudojosi ypatingo laipsnio laisvėmis Atėnuose, kur yra nelegalu užpulti ar įžeisti, ir vergas neprivalo jums duoti kelia. Laisvasis proletariatas nėra geriau aprūpintas už ver-gus. Jie leidžia vargams gyven-ti prabangoje...

Be abejo, šiomis teisėmis ar gyvenimo sąlygomis būtų labai patenkinti Sov. Sąjungos pilie-čiai komunistiniame rojuje.

Turtingesnis už turtingąjį

Laikė didžiosios depresijos 1934 m. Camden miestelyje gy-veno pilietis, vardu Robertas, ką tik vedęs, baigęs kolegiją ir skolinčiais pinigais atidaręs med-vilnės sandėlį. Jis turėjo gerą medžioklinį šunį. Vieną dieną medžiojant jis sutiko turtingą jankį iš New Yorko. Tas jan-kis jam tarė:

— Bob, aš tau duosiu 500 do-lerių už tą šunį.

Robertas niekuomet nebuvo matęs \$500 vienoje krūvoje, to-dėl, valdydamas savo džiaugsmą, žadėjo duoti savo atsakymą ry-toj. Jis neužmigo ir apie tai gal-vojo visą naktį. Rytojaus rytą jie vel susitiko medžioklėje, kaip buvo sutarta. Jankis paklausė:

— Bob, kaip su mano pasiūly-mu?

— Well, sir, aš visą naktį ne-uzmigau ir galvojau, ką aš da-ryčiau, jei turėčiau 500 dolerių! Nusprendžiau, kad ir aš pirk-čiau tokį pat gerą medžioklinį šunį...

Prezidentas karalių rūmuose

Prez. Franklin Delano Roose-veltas keliavo aplink pasaulį ir nuvažiavo į Švediją. Jis buvo apgyvendintas Švedijos karališ-kuose rūmuose. Ryta paklausė, kaip jis mėgsta karališkus rū-mus. Rooseveltas atsakė:

— Nemėgstu. Jūs negalite naudoti skambučių ir pareikšti nepasitenkinimą dėl kambarių patogumo...

Ar žinai, kad

1) New Yorko ir Vatikano po-litikieriai kadaise buvo susiža-vėję komunizmo teoretiką uto-piją — mažinti skirtumus tarp kapitalizmo ir komunizmo. Tas projektas patiko kai kuriems Washingtono politikieriams. Ci-cero miestelio politikierių pir-mosios pusės antroji pusė da-leidžia, kad Amerikos paštas sa-vo patarnavimais jau buvo pa-vijęs ir pralenkęs Sov. Sąjungos pašta, tik paskutiniu metu, ma-tomai, vėl grįžta prie kapita-listinės sistemos, nes laišku ir laikraščių pristatymas šiek tiek pagerėjo.

2) Kadaise garsaus Wyoming klonio Amerikos lietuviai kiek-vienais metais ruošia Lietuvių Dieną, kuri yra visų Pensylva-nijos valstijos lietuvių šventė. Kai kas ten nykstančią lietuviybę ir lietuvišką veiklą lygina su Su-valkų trikampiu, tik be skir-tų lietuvių bei išlaikyti organiza-cijų paramos. Keista, kad Phi-ladelphijos LB vadai, pasinešę į visuotiną dominavimą ir, kaip tie tušti puodai, kelia trūkumą per savo ruporus visoje Ameri-koje, nebuvo pakviesti nei į Pensylvanijos Lietuvių Dienos rengėjų komitetą, nei iškilmių dalyviais. Teisingas lietuvių priežodis, kad tušti puodai gar-

siai skamba ir iš toliau elanai at-rodo.

3) Frontininkams pataikau-anti spauda pradėjo isterikos ir prieš JAV aukščiausius pareigū-nus nukreiptą kompaniją, kad Amerika pardavė Lietuvai, bet nesako, kas ir kiek gavo. Ši visa atsakomųjų ir neatsakomųjų asmenų akcija yra panaši į pie-mens apgaulingą šukavimą, kad vilkas aveles piauna... Gal būt dėlto toje akcijoje dalyvauja bendradarbiautojai, tikslu klai-dinti, visuomenę ir nukreipti jos dėmesį nuo tikrųjų vilkų ar tik-rųjų pavojų dargi tuo pazalati-nant savo aureolę. K. Petrokaitis

Myli tėvynę

Karo metu vienas politrukas įvairiais būdais išsisukinėjęs nuo karo prievolės. Jo žmona kartą paklausus:

— Ar tu bent kiek myli tėvy-nę?

— O kaipgi, myliu, labai my-liu.

— Tai kodėl tu neini kariauti?

— Kvailiuke, juk mane gali nušauti, o kas tada tėvynę be-mylės?

(Iš Krizio Pleperio "77 Anekdotai")

Kraujo giminystė

Britų karalienė Viktoriją lan-kė vienos Havajų salos karalie-nė Liliuokalani. Laikė iškilmi-nių pietų yiešnia pareiškė savo kilmingajai šeiminiškai, kad su ja turinti kraujo giminystę. Nu-stebusi karalienė Viktorija tarė:

— Aš to visai nežinau. Kaip tai gali būti??

— Tai tikra tiesa, — patvir-tino Liliuokalani. — Mano senė-lė suvalgė Jūsų Didenybės laivy-no kapitoną Cook...

Gudrus juokdarys

Prancūzijos karaliaus Liudvi-ko XII juokdarys Tribaulet bu-vo nubautas mirties bausme už įžeidimą karališkojo dvaro vie-nos damos. Teisėjas jį paklau-sė paskutinį pagėdavimą ir kaip jis nori mirti? Gudrus juokda-rys atsakė:

— Aš noriu mirti senatve. Tei-sėjai turėjo išpildyti jo norą, nes jie tai pažadėjo.

Magaryčios

• Vienas rūkorus tiek daug skaitė apie rūkymo kenksmin-gumą, kad nutarė apie tai dau-

giau neskaityti.

• Mandagumas yra geras bū-das sudaryti apie save gerą nuo-monę visai dėl to nedarant pa-stangų.

• Galima atsisakyti gerbti kitą asmenį ar skolinti jam pi-nigų, bet daug sunkiau išvengti ginčo ar peštynių.

• Penkių centų cigarai tebė-ra, tik jų kaina yra pakelta.

• Biologai nustatė, kad nosis ilgėja nuo senatvės, o ne dėl kai-šiojimo jos kur nereikia.

• Daugelis riebiųjų, norėda-mi suliesėti, skaičiuodami kolo-rijas tampa gerais matemati-kais.

• Išmintingasis mažiau žino, bet daugiau supranta.

• Vyras persigandęs šaukia: — Susimildama greičiau pa-kravies gydytoją! Aš nuryjau rankovėgalių sagas! — Na, tai bent dabar žinosi kur jas padė-

ti, nevaikys manęs ir vaikų jų ieškoti.

• Keleivis: — Traukinys jau dvi valandas vėluoja.

Konduktorius: — Nesijaudin-ki, tamstos bilietas galioja tris paras.

• Vyras su žmona vaikštinėja parke. Priešais juos ateina da-ma. Vyras sako žmonai: — Pa-sistenk, žasele, atrodyti laimin-ga; šitoji ponja, tai buvusi ma-no žmona.

• Vienas milijonierius, auto-mobilių kolekcionierius, su-grįžo iš kelionės Olandijon. — Tu žinai, brangioji, — sakė jis savo žmonai, — Rubenso įgyti man nepavyko. — Argi, miela-sai? O kiek jis yra arklio jėgų?

• Tamsta privalai sakyti teisybę, tiktai teisybę. Visa kita už tamstą pasakys tamstos advoka-tas.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo dau-giau kaip SEPTINTUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-joms ir gyvenimo pradžiui.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviški KLUBŲ ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrista, 464 psl. \$6.00
- Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas, Gra-žiais viršeliais, 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais virš.
- Prof. Vaclo. Bičiūka, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA, I dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkš-tais viršeliais \$2.00
- Prof. S. Kalys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais viršeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Maronė, TRYŠ IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansamblių, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsi-gyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die-ną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1925 metais.

Tel. 421-3070

Išlaidos pletuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.

15 cents per copy.
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$30.00
pusei metų \$16.00
trims mėnesiams \$8.50
vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:
metams \$26.00
pusei metų \$14.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Jokubka karjeros nepadarys

Kai Stasys J. Jokubka, skriaudžiamų pavergtos Lietuvos kolchozininkų pinigais važinėjo į Kaukazą ir šildėsi Palangos saulėje, tai Honanui Zimanui jis patiko. Čikagoje kunigus jis su purvais maišė, o pačioje Lietuvoje jis ne tik aplankė, bet paruošė kelis pasikalbėjimus su senais savo vaikystės draugais kunigais. Tada Zimanas patarė skirti jį Vilnės redaktorium ir, komunistinei nelaime ištikus, paskubomis jį grąžino į Chicago ir padarė Vilnės vadovu.

Jokubka turėjo progos padaryti gerą karjerą lietuvių komunistų tarpe. Savo laiku daugelis komunistų ar komunistuojančių būtų norėję tapti komunistų subsidijuojamo laikraščio redaktoriais, bet likimas jiems nesišypsojo. Jokubkai redakcija iškrito, kaip aklai vištai grūdas. Jeigu Bonoskis būtų mokėjęs lietuviškai, tai Zimanas būtų jį rekomendavęs. Bonoskis moka prisitaikyti prie bet kurios politinės padėties, bet jis nepajėgė pramokti tiek lietuviškai, kad galėtų savo mintis dėstyti. Tuo tarpu Jokubka galėjo rašyti. Lietuvių kalba jo ne tokia aiški, bet ji bolševikiška. Jis gali nusikeikti ir anglišką priežodį vieton iškšti. Jokubka nepasiekė Andriulio, bet jis visa galva aukščiau atsistojo už laukiviškį Joniką.

Jis būtų galėjęs padaryti komunistinę karjerą, jeigu būtų pramokęs skaityti ir suprasti skaitomas mintis. Jis perskaito daug lietuviškų laikraščių, Naujienas jis peržiūri pirmiausia, bet nepajėgia suvirstinti, ką jis skaito. Kaip ten bebūtų, net ir komunistai nori, kad jų redaktorius žinotų, ką kalba. Neturėdamas medžiagos kartą, o kartais ir du kartus į savaitę išeinančiai Vilniai, jis pats turėjo paruošti paskutinio mėto politinių įvykių apžvalgą. Net ir komunistinę apžvalgą rašant, vis dėlto reikia nusivokti, kas darosi ir kur tie įvykiai veda. Zimanas taip pat skaito tuos pačius laikraščius, kokius peržiūri ir Jokubka, bet Zimanas geriau informuotas, negu Vilnės redaktorius. Zimanas supranta, ką jis skaito. Faktai jo galvoje pasilieka, tuo tarpu Jokubkai jie susimaišo. Tie faktai jam atrodo toki komplikuoti, kad jis pasimetė ir niekus nusneka. Paskutinėje savo apžvalgoje jis daro tokią išvadą:

“Nacionalistus tame reakciniame fronte teveni-
ja tiktai nusistatymas prieš tarybų Lietuvą. Viena-

ANDRIUS JUŠKEVICIUS

DRAUGAS KLADINA VISUOMENĘ

(Tęsinys)

Nėre jokios abejonės, kad vadovėlis “Tėvų nameliai brangūs” parengtas ir išleistas pagal okupanto nurodymus. Nebereikalo L. B. Svetimo aukštasis pareigūnas įspėjo, “Jei šį vadovėlį ‘Tėvų nameliai brangūs’ išimsite iš mūsų lit. mokyklų, tai ne vienas, gyvenantis

anapus geležinės uždangos skaudžiai nukentės”.

Vadovėlio išleidimas kainavo 12.000 dol., kuriuos sumokėjo Lietuvių Fondas, mūsų suaukštą pinigais, kad vadovėlio nuotaukos juodintų, niekintų mūsų brangią tėvynę Lietuvą. Vadovėlis “Tėvų nameliai brangūs” nefinka mūsų lit. mokykloms,

tinę bendrą kalbą jie randa, tai kalbą šmeižti tarybų Lietuvą, neapkęsti ten tarybinės santvarkos, kovoti prieš ją nors ir susidėjus su pačiu velniu. Jei-
ju ne šios jų antitarybinės nuotaikos, tai iš emigracijoje jų visuomeninio judėjimo būtų tik nagučiai ir ragučiai”. (Vilnis, 1975 m. rugiūčio 20 d., 2 psl.).

Jokubka skaito Amerikos lietuvių laikraščius, bet jis nesupranta Amerikos lietuvių tarpe vykstančių politinių imtynių. Tvirtinti, kad vienija “tik nusistatymas prieš tarybų Lietuvą”, kad jie tarybinės santvarkos nepakenčia, tai parodo, kad jis nežino, kas Lietuvių Bendruomenėje darosi. Kol buvo vieningas “nusistatymas prieš tarybų Lietuvą”, tai toje pačioje Bendruomenėje buvo vienybė. Vienybė suskilo, kai toje pačioje Bendruomenėje vieni pradėjo traukti už “tarybinę Lietuvą”, o didelių lietuvių dauguma, pabėgusi iš “tarybinės Lietuvos” nei su okupantu, nei su jo statytiniais Griškevičiais nieko bendro nenori turėti.

O apie “tarybinės Lietuvos” šmeižimą ir jos neapkenčiamą tai tik Jokubka gali kalbėti. Jis, matyt, lietuviškų laikraščių neskaito, o jeigu ir paskaito, tai nesusi-
gaudo. Pagaliau, jis ir Gimtojo Krašto neperžiūri. Jeigu būtų perskaitęs, tai panašaus tvirtinimo nebūtų daręs. O Henriko Žemelio susidomėjimo “tarybine Lietuva” jis tikrai neskaitė. Jeigu Žemelio susidomėjimą ten padaryta pažanga būtų skaitęs, tai tikrai tokio tvirtinimo būtų nepadaręs. Jeigu Žemelis, ligotas ar sveikas, Margutį būtų pajėgęs vandens paviršiuje išlaikyti, tai Petručio būtų nereikėję Čikagon vežti. Be to, jis ne tik Akiračius redaguoja, bet ir barzdukinę Bendruomenę bendradarbiavimo keliais suka. Jokubkai visa tai gali brangiai kainuoti, jeigu jis to nemato? Jis ir kito dalyko nemato, kai rašo:

“Vegetuojantys altininkai, matydami, kad bendruomenininkai, pasitelkę klerikalinius frontininkus, ALTą gali nustumti ir užpečki, puolėsi Bendruomenę griauti iš vidaus”. (Ten pat).

Čia Jokubka taip pat daro klaidinančią apžvalgą ir apgaudinėja ne tik savo skaitytojus, bet ir Zimanus. Altui Bendruomenės skaldyti nereikėjo. Kiekvienam bendruomenininkui žinoma, kad didžiausiu Bendruomenės skaldytoju yra Algimantas Gečys, tvarkęs visuomeninius Bendruomenės santykius ir įsakinėjas Gailai, kada ir kaip elgtis. Gaila suskaldė Cicero apylinkę, Gaila nepadėjo ir Marquette Parko apylinkės apsaugoti nuo skilimo.

Jokubka kalba apie vegetuojantį Altą, kada Amerikos Lietuvių Taryba niekad taip stipriai nestovėjo kaip ji šiandien stovi. Alto atstovų pasimatymas su prezidentu Fordu visus kitus veiksmus nuginklavo ir padėjo į savo vietą. Jie patys savo burnas gipsu prisipildė.

jis turi būti tuojau išimtas iš mūsų lit. mokyklų. Bet dabartinė L. B. sauvaliavanti vadovybė stengiasi, kad vadovėlis “Tėvų nameliai brangūs” nebūtų išimtas iš mūsų lit. mokyklų, kad ir toliau mūsų vaikus jis neigiamai nuteiktų apie nepriklausomą Lietuvą.

Tai kas juodina ir teršia nepriklausomą Lietuvą? Tokio prokomunistinio vadovėlio “Tėvų nameliai brangūs” brutalus brukimas į mūsų lit. mokyklas, yra sąmoningas, apgalvotas tėvynės Lietuvos nuvertinimas, jos išdavimas.

Tai kas mūsų išeivijoje kelia nesantaiką ir žlugdo vieningą išeivijos veiklą? Tai dabartinį L. B. vadukų žalingą veiklą, kuri uoliai talkininkauja Lietuvos okupantui.

6. Pasaulio Lietuvis L. B. mėnesinis žurnalas. Jį leidžia Pasaulio L. B. Valdyba, redaguoja Stasys Barzdukas.

Jo paskirtis — jungti visus išeivijos lietuvių, stiprinti lietuvių, teisingai ir laiku supažindinti, informuoti skaitytojus apie L. B. veiklą, ateities veiklos planus bei jos uždavinius.

Paskutiniu metu, Pasaulio Lietuvis pasuko naują, skirtingai galvojančių asmenų judinimo, teršimo linkme. Šamoningai pamynę jį po kokių teisingumą, žmoniškumą, žurnalistinę etiką. Jis pasidarė tik vienos frontininkų partijos siekiu — dabartinį L. B. vadų sauvaliavimą, jų diktatūrinį užmačių pritarėjas, gynėjas ir globėjas. Pasaulio Lietuvis iškraipo tikrovę, faktus, skaitytojams patiekia tik tai, kas L. B. vadams naudinga ir reikalinga. Su ramia sąžine, dideliu pasitenkinimu, be jokio pagrindo juodina, niekina, teršia tariamus savo “priešus”, kurie nepritaria dabartinį L. B. vadukų įžuliai klatai, apgaulei ir L. Chartos, L. B. įstatų laužymui.

Be jokio atsakomybės jausmo kaltina, juodina, nuvertina visus tuos, kurie nepritaria ir griežtai pasisako prieš L. B. Tarybos rinkimų klatojimą, sukimą, prieš Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos trukdymą, jos griovimą, prieš mūsų vaikų vežimą į okupanto pionierių stovyklas, studentų siuntimą į Vilniaus Universitetą, propagandinius kursus. Nesigali teršimo ir tiems, kurie griežtai pasisako prieš prokomunistinį vadovėlių leidimą ir net prievartos būdų jų brukimą į mūsų lietuistines mokyklas.

“Pasaulio Lietuvis” nesiekia, neieško vienybės, sutartinio vieningo darbo, bet šmeižia, kelia nesantaiką, griauia, skaldo mūsų — išeivijos veiklą ir kelia nemalonių reiškinį. Jis ne-

parodė nei mažiausio noro, iniciatyvos L. Bendruomenėje kilusius nemalonių reiškinį taikiai būdu pašalinti, bet priešingai, jis pradėjo savo pamazgas pilti į svetimą daržą. Tuo būdu, Pasaulio Lietuvis siekia, kiti teršimo pagelba, savo, L. B. vadukų sauvaliavimus, nusikaltimus pridengti ir juos priimti realiau, logiškiau galvojančioms visuomeninėms. Daug geriau ir gražiau būtų, jei “Pasaulio Lietuvis” nustotų teršęs, juodinęs kitus, pasižiūrėtų į savo antį, savo pamazgas piltų ne į svetimą, bet į savo daržą.

L. B. dabartinį vadukų sauvaliavimas. Cicero apylinkės Valdyba ir Kontrolės Komisija metiniame narių susirinkime, 1973 m. sausio mėn. 7 d. buvo išrinktos dvių metų kadencijos laikotarpiai. Jos rūpestingai, uoliai atliko savo pareigas, tinkamai atstovavo ir vykusiai vadovavo Cicero apylinkės lietuvių.

L. B. Krašto Valdybos samdytam pirmininkui J. Gailai labai nepatiko Cicero apylinkės Valdybos veikla, todėl ji leido atskirti Cicero ALTO skyriui, griežtai pasisakė prieš mūsų vaikų vežimą į okupanto pionierių stovyklas, prieš bet koki bendradarbiavimą su Lietuvos okupantu, prieš išleidimą propagandinių vadovėlių į mūsų lit. mokyklas. Kodėl Kontrolės Komisija pritarė apylinkės Valdybos veiklai ir patarė griežtai vadovautis L. B. įstatais?

Supykęs L. B. Krašto Valdybos samdytas pirmininkas J. Gaila ryžosi nušalinti Cicero apylinkės Valdybos ir Kontrolės Komisijos narius iš jų einamų pareigų, nes jie nepritarė jo žalingam sauvaliavimui.

Suradęs Cicero apylinkėje keltą talkininkų, kurie savo profesijos dėka, 1974 m. balandžio mėn. 7 d. sukvietė, suvežė iš įvairių vietovių frontininkus, jų vienminčius, samdytus asmenis, kad jie pareikštų nepasitikėjimą uoliai dirbančioms apylinkės Valdybos ir Kontrolės Komisijos nariams. Ciceroje buvo sukvietas skandalingas mitingas, kuris savo kultūrinį lygį priminė okupanto rengtus 1940 m. Lietuvoje mitingus.

Sukvietieji mitingo dalyviai nebuvo registruoti Cicero apylinkės nariai, bet svetimi asmenys. Suagituoti, sukvietieji svetimi asmenys apkaltino ir pareiškė nepasitikėjimą sąžiningai dirbančioms Cicero apylinkės Valdybos ir Kontrolės Komisijos nariams. Jie neturėjo nei moralinės, nei juridinės teisės spresti Cicero apylinkės reikalą, o tuo labiau pareikšti nepasitikėjimą apylinkės Valdybos

ir Kontrolės Komisijos nariams. Jie buvo tik sukviesto mitingo svečiai ir neturėjo galimybės susipažinti su Cicero apylinkės Valdybos veikla.

Tai buvo suagituotos, nesiorientuojančios minios pareikšta užgaulinga, sarkastiška “padeka” Cicero apylinkės Valdybos ir Kontrolės Komisijos nariams, kurie daugumoje buvo savanoriai — kūrėjai, kariai, mokytojai, už jų atliktus didelius, svarbius darbus, atkovojo Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, organizavimą tuo pačiu L. Bendruomenės ir be nuovargio atlikimą įvairių svarbių pareigų, lietuvių išeivijos veikloje.

Neatsirado mitinge nei vieno protingesnio žmogaus, kuris būtų paklausęs mitingo vadovybės ar dalyvių ką jums blogo yra padarę mūsų savanoriai — kūrėjai, kariai, mokytojai ir kuo jie yra nusikaltę, jei jus niekinate, juodinate, linčiuojate ir tai darėte Verbų sekmadienį. Tai buvo gėdingas, juodas Verbų sekmadienis, Ciceroje. Tą juodą dėmę, gėdą Cicero lietuviams užtraukė L. B. Krašto Valdybos samdytas pirmininkas J. Gaila su pasimetusiais mitingo talkininkais.

Kas suteikė teisę mitingo dalyviams tyčiotis, nuvertinti, užgaulioti mūsų savanorius — kūrėjus, karius, mokytojus — prityrusius, ilgamečius L. B. veikėjus, kovotojus, pažeisti apylinkės reg. narių valią ir suktu būdu nušalinti juos iš lietuviškos veiklos?

Kurie didesni, reikšmingesni įnašą yra įnešę? Nepriklausomos Lietuvos atstatymą, kurie prasmingesnius pasiaukojimo darbus atliko Lietuvai ir lietuvių tautai savanoriai — kūrėjai, kariai, mokytojai ar J. Gaila su pasimetusiais žalingo, melagingo mitingo organizatoriais?

Tą komunistinės formos mitingą organizavo ir jį pravėdė L. B. Krašto Valdybos pirmininkas J. Gaila ir VII-tos Tarybos narys iš Cicero, net nesupažinęs su L. B. įstatų nuostatais.

Ar tai vienybės, susiklausymo ugdymas, sutartinų darbų vykdymas? Ar tos Krašto Valdybos pirmininko, Tarybos nario išdaigos, sauvaliavimai derinasi su jų užimanomą pareigom, ar siekia jis visus išeivijos lietuvius įjungti į lietuviškos išlaikymo, Lietuvos laisvinimo ir lietuvių kultūros ugdymo darbus.

(Bus daugiau)

“NAUJIENOS” KIEKVIENO
L I E T U V I O
DRAUGAS IR BICIUOLIS

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVO SVEIKATĄ

Medicina dar neįmoko nugalėti kai kurių ligų, bet kaip jų išvengti — dažnai jau žino.

ŽMOGAUS KŪNO KONSTRUKCIJA

Pradžioje reikia žodį kitą pasakyti apie žmogaus kūną. Kaip gražiai ir stebėtinai visa kas jame sutvarkyta, suskirstyta! Kaip darniai jame gyvybės apsirėškia! Rodos, kad tai būtų kokią labai paini masinerija, kur kiekviena ląstelė atlieka jai nuskirtą darbą bei pareigas.

Žmogaus organizmas — panašus į puikiai suorganizuotą, sutvarkytą laisvą valstybę. Kiekvienas asmuo, kiekvienas jos pilietis, būdamas sveikas, turi savo darbą atlikti.

Cia irgi yra dykduonių, parazitų, kurie apsunkina visuomenės sduoksnis, minta iš kito gero. Lygiai taip, kaip mūsų brangioje tėvynėje Lietuvoje, nūdien raudonodžiai minta iš mūsų brolių ir sesučių prakaito!

Visas žmogaus kūnas yra sumontuotas iš milijonų atskirų ląstelių. Tos ląstelės yra labai tvarkingai suskirstytos, sugrupuotos į sambūrus, į kolonijas. Toki ląstelių sambūrai, vienas kitam padėdami, yra daug naresni, jie sėmingiau bendrą darbą atlieka.

Mandag, kiekvienas visuomenės narys, jei nori įventi, privo savo darbą atlikti, taip pat ir kiekviena gyva ląstelė turi savo pareigas pildyti. Kitaip — ji miršta, ir būna prašalinta iš gyvybių sambūrio. Kiekviena ląstelė moka pasirinkti sau tinkamą maisto ir moka tą maistą suvartoti ir prašalinti jau pagadytas medžiagas.

Būtina žinoti, kad gyvos ląstelės įstengia pasidauginti, iš vienos pasidaro dvi, iš dviejų keturios. Ir taip jų sambūris, jų naujokynas auga, dauginas, sensta ir miršta. Kiekvienoje ląstelėje nuolat vyksta visa eilė cheminių veiksmų, gana painių gyvybės apsirėškimų. Tokie gaivieji ląstelių apsirėškimai vadinasi — medžiagų kaita.

Gyvosios ląstelės moka iš maisto pasirinkti joms būtiną medžiagų, iš kurių jos auga, didėja, įgauna naujos energijos, savoms pareigoms eiti, o ir taip pat pašalinti susidėvėtas, kenksmingas medžiagas. Būtinai žinoti, kad žmogaus kūne visos ląstelės yra suskirstytos į sambūrus, krūvas, audinius vadinama; audiniai krūvon sujungti padaro organus, organai sudaro sistemas, visos sistemos, tiksliai suorganizuotos, padaro žmogaus organizmą.

Ląstelės yra labai mažytės, jos daug mažesnės už menkiausių dulkele. Jas tik per mikroskopo padidinamuosius stiklus tegalima įžiūrėti. Jų yra visokių išvaizdų kampuotų, apskritų, šakotų, pailgų, plokčių ir kitokių.

Prie progos, būtina paminėti visų devynių žmogaus kūno sistemų vardus: 1. šonkaulių sistema, 2. audinių sistema, 3. dirginių sistema, 4. kvėpavimo sistema, 5. kraujo apytakos sistema, 6. virkšninio sistemo, 7. gimdymo sistema, 8. valymo sistema, 9. aktyvių liaukų sistema. Toks yra sveiko žmogaus kūno dalių sutvarkymas, kuris labai daug padeda viso jo organizmo sveikatai.

Jei, kuris organas truputį pavargsta, tai tuoj kiti bando jį pavaduoti, sunkiau dirbdami, kad tik visam organizmui bloga iš to nebūtų. Rodos, tie organai žino, kad kiekvieno jų gerovė priklauso nuo visos jų valstybės gerbūvio.

Jei, kurį organą užpuola vidiniai ar išoriniai priešai, nuodingos bakterijos, navikai, tarnai ar vėžiai, tuoj visi kiti kūno organai, skuba gelbėti savo draugą visi kovoja su priešu, kad jį sunaikintų, jie gerai žino, kad priešui įsigalėjus, visai valstybei tenka nukentėti! Jie kovoja, visi už vieną ir vienas už visus!

Taip nuolat pasikartoja toji stebėtinai valstybė, žmogaus kūno sumontuotame organizme!

Žmogus — tobuliausia masinerija, kurios kitos lokios dar nepavyko sumontuoti, nors ir geriausiems šių dienų inžinieriams. Kaip nuostabiai sukonstruotas žmogaus kūnas! Kaip darniai visas jame suderinta, taikliai suskirstyta! Kaip vieningai reiškiasi jame gyvybės veiksmas. Ir nenustabu, kad puikiai ir gražiai sudarytas organizmas prasidėjo vien tik iš dviejų mažų ląstelių — vyriškos ir moteriškos — susijungimo. Ir tik toms dviem ląstelėms susijungus prasidėjo mažo gyvūnėlio augimas vystymasis. Labai nuostabu, kad iš to gyvūnėlio išsivysto sutvėrimas, gamtos garbė ir grožis, kas sudaro jos kūrybos triumfą — protingą žmogų.

Embriologija (mokslas apie žmogaus, o taip pat ir žemesnių gyvūnų išsivystymą), nustatė, jog pieni-
nių dantukų vystymosi pradžia — pirmieji ženklai — pradinė žandų plėvės ektoderminio ląstelių diferenciacija jau esti apie 6 — 7 savaitę po apvaisinimo; po to susidaro pirmosios dantų užuomazgos. Dantų vystymasis prasideda labai anksti, dar tuo metu, kai kūdikis yra išėjus į visai nepanašus žmogų.

Būsimoji nauja gyvybė, augdama molinos išėjus, smūta jos krauju ir syvais. Gemale, kai pradeda formuotis, kietėti kaulai, tuomet jiems reikia kalio ir fosforo mineralinių druskų, kurias jis gauna iš motinos kraujo. Šitas momentas motinai yra vienas iš

svarbiausių parinkti gerą kasdieninį maistą. Jis turi susidėti iš gerų, šviežių ir maistingų veiksmų, turinčių visko, ko būtina augančio, būsimio kūdikio kūnui.

Kai esti motinos maiste trūkumas kalio ir fosforo mineralinių druskų, tai augantis gemalas semiasi jų iš motinos kraujo, tuo atimdamas jas iš kaulų ir dantų ir suardydamas motinos sveikatą, nors ji ir kažin kaip būtų stipri!

To priežastis, kad iš motinos kūno kaulų ir dantų buvo ištrauktos mineralinės druskos — tai statybos medžiaga kaulams. Vien tik gerai parinktas maistas gali apsaugoti neščią moterį nuo visų šių įkyrių blogybių ir neleisti jos organizmui nusidėvėti ir pasenti pirma laiko.

ŽMOGAUS CHEMINĖ SUDĖTIS

Žmogaus kūnas, kaip ir įvairių gyvūnų, yra sudarytas iš šešių cheminių elementų — junginių čia paduodu jų sudėtį, svorio kiekį ir veikimą į mūsų kūną. Paprastai žmogaus kūnas turi šiuos cheminių elementus: vandenilio — 15 svarų, kalcijaus — 4 svarus, deguonio 75 svarus, anglies 50 svarų, azoto 2 svarus, magnijaus 6 uncijas, fluorino 5 uncijas, sieros 3 uncijas, potasijaus 3 uncijas, titnago 1 uncija, geležies 2 uncijas ir jodo trečdali uncijos. Čia yra vidutinis.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ “NAUJIENAS”
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
2368 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 54, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais
ir šeštadieniais, 9-12 val. po pietų.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1928 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel. 542-2727 arba 542-2728.

REZ.: GI 8-8873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERKA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofisai: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1-5 val.
po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2614 W. 71st St., — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofisai: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ketvirtadienį ir penktadienį 11:30-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-2123
Resid. telef.: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 8-8. Šeštadieniais 8-11
8:50 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHEN YOU BANK OR MORTGAGE

SOFIJOS KAVALIAUSKIENĖS NETEKUS

SOFIJA KAVALIAUSKIENĖ

Mūsų išeivijoje kuriam nors lietuviui pasitraukus iš gyvenimo, pasilieka neužpildoma spraga. Ypačiai vyresnės kartos, kurie iš Lietuvos išsivežė tautinį sąmoningumą ir jį išlaikė iki paskutinės savo gyvenimo minutės. Tokia buvo ir Sofija Kavaliauskienė, mirusi šių metų rugpjūčio 5 d. Čikagoje: apsisėdusi, inteligentė moteris,

visa siela atsidavusi kovai už pavergtos Lietuvos prisikėlimą. Ji skaudžiai išgyveno tėvynės netekimą ir negalėjo prigyti svetimoje žemėje, nes čia gyveno tik iš Lietuvos pasitraukę jos kūnas, o ten, Suvalkijos laukuose, klajojo mintys ir tėvynės ilgesio kupina širdis.

A. A. Sofija Pauzaitė gimė 1912 m. sausio 9 d. Pilviškių miestelyje, neturtingoje šeimoje. Baigusi vidurinę mokyklą, gavo darbą Vilkaviškio knygne, o laisvalaikį reikėsi kultūringoje veikloje: priklausė vaidintojų grupei, dainavo choruose ir kt. 1933 m. iškėlė už Vilkaviškio mokesčių inspektoriaus Jono Kavaliausko.

Netrukus Finansų Ministerija Joną Kavaliauską su žmona iškėlė į Kėdainius, kur jiems gimė sūnus Jonas ir duktė Jūratė. Paskum toms pačioms inspektoriaus pareigoms Jonas Kavaliauskas su šeima buvo iškeltas į Kauną. Kaune mirė dukrelė Jūratė, bet gimė kita duktė Rūta.

Po keleto metų J. Kavaliauskas su šeima turėjo išsikelti gyventi į Suvalkų Kalvariją jau naujomis Akcizo kontrolieriaus pareigoms. Čia jie pergyveno pačias tragiškiausias artėjančio fronto ir iš tėvynės pasitraukimo valandas. Prie žaliosios Sofijai teko su vyru išsikirti ir vienai su vaikais, sesutės Jankauskienės su vyru lydimai trauktis į Vokietiją. Nemažai Sofijai su dviem vaikais teko tada iškentėti, kol vieną dieną netikėtai atsirado vyras.

Vokietijoje jie apsisėjo Regensburge, Lietuvoje buvusio jų klebono ir artimo bičiulio prel. M. Krupavičiaus globoje. Bet pradėjus miestą smarkiai apšaudyti, pasitraukė į Memmingeną, kurį vėliau užėmė amerikiečiai. Begyvenant Memmingeno svertimajai stovykloje gimė dar du sūnūs: Juozas ir Rimas. Pradėjus lietuviams emigruoti į kitus kraštus, klebonas Jucevičius Kavaliauskams sudarė dokumentus atvykti į Omahą — Nebraską. Čia įsikūrimo sąlygos nebuvo lengvos, nes jų su keturiais mažais vaikais šeima, negalėjo gauti išsinuomoti buto. Sunkiausioje valandoje jiems daug nuosirdumo parodė vargonininkė lietuvė E. Gutoski, kuri paskolinusi pinigų, padėjo lengvomis sąlygomis įsigyti namus. Kai sūnus Jonas vedė ir duklė Rūta iškėlė, Kavaliauskai su likusiais sūnumis: Juozu ir Rimu 1966 m. iš Omahos išsikėlė gyventi į Čikagą.

Kavaliauskų šeima priklauso Reorg. Bendruomenėi ir gyvena jos tautinėmis idėjomis. Sofija, kaip ir jos vyras Jonas, griežtai pasisakė prieš bet kokią bendradarbiavimą su okupu. Lietuvos komunistais, remė Altos politinę veiklą ir visa širdimi neapkenė okupanto. Ji tvirtai tikėjo, kad Lietuva iš priespaudos vėl prisikels ir troško į ją sugrįžti nors numirti. Deja, šis jos troškimas neišsipildė.

Didelis džiaugsmas jai buvo jos vaikai, gyvenimo tikslas ir ateities viltis. Ji, užmiršusi save, viską darė, kad tik jiems būtų geriau, rūpinosi, kad jie išliktų lietuviais, neužmirštų savo pavergtos tėvynės.

Sofijos Kavaliauskienės mir-tis yra didelis nuostolis mūsų išeivijai, nes ji dar buvo visame tautiniame pajėgume... Tokia Dievo valia!

Išėkis, Sofija, amžinoje ramybėje, o mes niekada tavęs nepamiršime...

Birutė Kemežaitė

Atsiųsta paminėti

Adam & Filomena Kantautas: A LITHUANIAN BIBLIOGRAPHY. A checklist of books and articles held by the major libraries of Canada and the United States. The University of Alberta Press 1975, Edmonton, Alberta, Canada. Copyright 1975 by The University of Alberta Press.

Didžulė 12 x 7 colių formato 725 pusl. smulkaus šrifto švariai atspausdinta ir tvirtai, kiektais viršeliais įrišta knyga didelės vertės lietuviams ir nelietuviams kaip ir katalogas - vadovas po šimtus Kanados ir Jungtinių Valstijų bibliotekų, archyvų, knygynų ir kitokių mokslo bei kultūros įstaigų, kur laikoma ir apsaugojama Lietuvos - knygos ir straipsniai apie Lietuvą ir lietuvių, nurodant pažodžiui tų knygų vardus ir straipsnių antraštes, autorius, ir kur randama ir kaip gaunama. Tai milžiniškas darbas, atliktas tą darbą profesionališkai mokančių padaryti Adomo ir Filomenos Kantautų, kurie knygos aplankoje pristatomi: Adomas Kantautas gavęs laipsnį iš Biznio Administracijos Ekonomijos ir Biznio Administracijos mokyklos Kopenhagoje, Danijoje, 1934 metais, ir Bibliotekų mokslo magistro laipsnį iš Washingtono universiteto Seattle 1960 metais. Jis buvo vyriausias bibliografas, tvarkymo departamento viršininko asistentas ir retų knygų kataloguotojas Albertos Universiteto knygne.

Filomena Kantautas gavo bakalauro laipsnį iš Agrikultūros fakulteto Namų ūkio ekonomikos mokyklos Lietuvoje 1936 metais ir MSc (magistro) laipsnį iš tos pačios institucijos 1942 metais. Apie šios monumentalės knygos išleidimą į jos reikalingumą ten skaitome: "Šios bibliografijos pasirodymas buvo galimas federalinės valdžios subsidijos, Valstybės sekretoriaus, Daugiakultūrinio projektų programos - Albertos provincijos, Kultūros depart., Jaunimo ir Rekreatijos, Lietuvių Studijų Instituto, Inc., Arlington, Mass.; Kanados Lietuvių Fondo, Toronto, Ont., ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, Toronto, Ont., bei Lietuvių Fondo, Chicago, deka.

Lietuva yra įdomus pavyzdys mažo kraštelio, įsprausto tarp Rytų ir Vakarų ir išlaikęs savo tautinį identitetą. Ši bibliografija apima visų pažiūrų knygas. Darbo turinys platus, apima 10,168 numeruotus knygy pavadinimus angliškai ir 3,587 skirtingų autorių straipsnius beveik visomis Europos kalbomis".

Apie šios monumentalės knygos išleidimą į jos reikalingumą ten skaitome:

"Šios bibliografijos pasirodymas buvo galimas federalinės valdžios subsidijos, Valstybės sekretoriaus, Daugiakultūrinio projektų programos - Albertos provincijos, Kultūros depart., Jaunimo ir Rekreatijos, Lietuvių Studijų Instituto, Inc., Arlington, Mass.; Kanados Lietuvių Fondo, Toronto, Ont., ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, Toronto, Ont., bei Lietuvių Fondo, Chicago, deka.

Lietuva yra įdomus pavyzdys mažo kraštelio, įsprausto tarp Rytų ir Vakarų ir išlaikęs savo tautinį identitetą. Ši bibliografija apima visų pažiūrų knygas. Darbo turinys platus, apima 10,168 numeruotus knygy pavadinimus angliškai ir 3,587 skirtingų autorių straipsnius beveik visomis Europos kalbomis".

Vienas iš 10,000 JAV šiemet bus nužudytas

STANFORD, Cal. — Vienas Stanfordo universiteto psichiatras Dr. Donald Lunde paskelbė, kad JAV-bės pergyvena vieną iš rekordinių žmogžudysčių epitemijų ir kad ta epidemija eis kaskart blogyn, kol dabartinis ekonominis nuosmūkis nepasibaigs.

Per vieną dešimtmetį, pradedant 1965 metais žmogžudysčių skaičius daugiau nei padvigubėjo ir yra didžiausias visoje istorijoje. Vienu laiku šiais metais žmogžudystės skaičių pralenks savijudystės, ko niekuo-

met nebuvo šiame krašte", sakė Lunde.

Šiais 1975 metais iš kiekvienų 10,000 bus nužudytas vienas žmogus, tvirtina Dr. Donald Lunde, o FBI raportas rodo, kad 1965 metais iš 10 tūkstančių žmonių buvo nužudyti 5 žmonės, o 1974 m. daugiau kaip dešimtis. Savo knygoje "Pamišimas ir žudymai" Dr. Lunde rašo, kad nužudymų ir nusižudymų JAV-bėse yra 25 kartus daugiau negu Anglijoje ir 15 — iki 20 kartų daugiau negu kitose Vakarų Europos tautose.

Buvusių ekonominių depresijų laikais žmogžudysčių ratos sumažėdavo, savijudysčių padau-gėdavo, kadangi amerikiečiai užaugę puritaniškoje savitvardos etikoje už ekonominius nepasisekimus kaltindavo patys save, o dabar savo nepasisekimus stengiasi suversti kitiems ir vietoj savęs dabar kaltina kitus. "Beveik trečdalis nužudytųjų yra savo žudikų giminės. O didžiausias žudymų kaltininkas yra ginklų kontrolės stoka". Žmogžudysčių statistikoje daugumoje atvejų figurova vyrai, bet moterys pradeda pasivyti. Pav. 1950 metais mažiau nei 20 nušimčių žudikų buvo moterys. Dabar jos jau sudaro 25 nuošimčius.

7 nužudymai savaitei

CHICAGO. — Trečiadienį viename Chicago pietų dalies garaže prie 5525 S. Hermitage ave. rastas kulkosvaidžio tipo šadyle sušaudyto Larade Banda, 16, lavonas. Tai buvo septintas žmogus, nužudytas Chicagoje 24 valandų bėgyje, tris kartus daugiau negu normaliai". Iš tų septynių trys nepilnamečiai, viena moteris ir iš tų tik vienas nužudytas ne šaunamu ginklu. Tai buvo moteris, Miss Sarah Nicholson, 77 metų amžiaus, buvusi slaugė, kuri žadėjo sekančią dieną išsikelti gyventi į Michiganą. Ji buvo rasta užmušta ir nutros kinta savo apartamente 1618 W. Jonquil terrace.

Diena ligoninėje kaštuoja \$131.20

Kainų kilimas pasidarė didžiausia problema sveikatos globos srityje, pareiškė naujasis NEW (sveikatos, auklėjimo ir globos) departamento sekretoriaus asistentas Dr. Theodore Cooper. "Nepakenčiamas kainų pakilimas veikia visoje sveikatos globos sistemoje". Tas pareiškimas padarytas Amerikos Ligoninių Sąjungos konvencijai sekančią dieną po to, kai ta sąjunga paskelbė, kad kaina už paprastą dieną ligoninėje pašoko iki \$131.20!

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai išvalyti ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visus bonkutes ir nuvalyti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiame netikėtume pasiruošę.

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nes jei šitos savybės pas jus esti ir tarpata, jos neleidžia jums būti sūtingusiems ir be vaistų, taip bus jums gausiai parūpinas įėjimas į amžinąją mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus karalystę". 2 Pet. 1:8, 11.

Visuose Dievo žmonėse turi pasirodyti dangiškojo Tėvo dvasia, meilė, teisingumo ir ištikimumo dvasia. Jei jie bus pripildyti šitos Viešpaties dvasios, tai pasirodys teisingais visame savo gyvenime, biznyje, namuose, dirbtuvėje, valgykloje, virtuvėje ir t. p. Tokia apati, visa apimanti meilė, pasirodanti visose gyvenimo srityse, yra reikalaujama iš tų, kuriems pažadėta suteikti triumfuojantį įėjimą į garbingą ir palaimintą Mesijinę karalystę, kurioje visa žmonija bus išlaisvinta iš nuodėmės ir jos pasekmių, mirties.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mūsų viltis? Į tą klausimą atsako knygotė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
R.Epublie 7-8600 R.Epublie 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1903

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET R.Epublie 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

KAIP MASKOLIAI NAIKINO MAŽĄ LIETUVĄ

1944-1948 metais

(Tęsinys)

Elisabeth Pfeil aprašo tokių rinkų prekes tokiais žodžiais:

"Vos tegalima aptarti tą šlamštą, kuris ten buvo perkamas ir parduodamas. Ant žemės išdėstyti indai, nuo aplūžusio pienpuodžio iki geriausio porceleno, išviečių puodai, aprūdijusios langų užuolaidų pakabos, skardinės lėkštės ir krūvos vinių bei raktų". (Literatūra, Nr. 21, psl. 8).

e. Maskoliško genocido balansas

Vakarų Vokietijos statistinių įstaigų kruopščiai surinkti duomenys parodo, kad iš likusių Maž. Lietuvoje 250,000 iki 300,000 žmonių, tik 167,000 tebuvo į Vokietiją išvežti, reikšia, kad šitos grupės nuo 10-30%, t. y. 30,000 iki 80,000 žmonių tapo maskoliški genocido aukomis. Rusių karo jėgų ir administracinių įstaigų Mažoje Lietuvoje įvykdytas genocidas parodo tokį vaizdą:

- 1) Su laivu "General Steuben" buvo nuskandinta žmonių 2,700.
- 2) Karaliaučiuje rusai išmarino ir nužudė žmonių 85,000.
- 3) Klaipėdos krašto gyventojų išvežti į Sibirą kelionėje ir Sibire mirė 20,000.
- 4) Maž. Lietuvos 1945 m. pradžioje į Sibirą išvežtų moterų mirė bent 20,000.
- 5) Prūsų Ylupos stovykloje buvo išmarinti 5,000.
- 6) Vokiečių Ylupos stovykloje buvo išmarinti 8,000.
- 7) Kitų Maž. Lietuvos žmonių buvo išmarinti 30,000-80,000. Iš viso 170,700-220,700.
- 8) Lietuvių tautos aukštoji giesmė

a) Didžiosios Lietuvos pagalba

Kuomet maisto klausimas pasidarė kritiškas, kuomet padarėjo savijudybės ir mirimai, kuomet atrodė, kad desperacija pasiekė kulminacinį tašką ir nebebus rytojaus, tuomet, nežinia kaip, bet visgi kaip nors iki Ka-

Jau išrasta nauja priemonė erdvių amžiams muzikai perduoti. Pa-veiksle matome prietaisą, kuris varomas laserio spinduliais ir nau- doja jokių grievočių neturintys kaspinišius ar plaštėles. Pa-veiksle matome dainos ir erdvių muzikos mėgėjų, besidžiaugiančių nauju muzikos instrumentu ir paveiksiais.

raliaučiaus atskrido gandas, kad kaimyninė Lietuva esanti pilna maisto, rūbų, pinigų ir šiltos ar- timo meilės bei duosnaus gera- širdiškumo.

Kad Lietuva buvo žymus žemės ūkio kraštas, žinojo visos Karaliaučiuje likusios moterys. Prieš metus ir kitus, jų vyrai, broliai ir sūnūs, grįždami iš Rytų karo laukų atostogų, atva- žiuodavo apsikrovę lietuviškais lašiniiais, kiaušiniiais ir sviestu.

Tačiau, kad lietuviai galėtų būti labai dosnūs — daugelis abejojo. Mat, tie jų vyrai, su- žadėtiniai ir sūnūs, administra- vė Lietuva, su lietuvišiais pasiel- gė dažnai labai žiauriai, ašmė pastariesiems sunkiai uždirbtą mantą, sodino lietuvių, į ka- lėjimus ir KZ-us, pasielgė su gy- ventojais arogantiškai ir metų bėgyje įsipykino su krašto žmo- nėmis.

Todėl moterys abejojo, kad lie- tuviai būtų pamirę tokias skriaudas. Ar jie tik nebus pik- ti, ar jie už kalėjimus ir KZ-us tik nenorės atsikęstyti Rytprū- sių gyventojams? Bet bėdas bu- vo stipresnis už visokias abejo- nes ir rytojaus giltinė vertė ie- šoti pagalbos pas lietuviškus kai- mynus.

Tiesa, ir Lietuvos gyventojai buvo blogas maisto situacijas pergyvenę. Pirmosios (1915-1919) ir antrosios (1941-1944) vokiečių okupacijos metu, ku- met vokiečiai Lietuvos maistą išveždavo į Vokietiją, gyvento- jai turėjo su labai mažais mai- sto ištekliais pasitenkinti. Ir 1944 m. prasidėjusioje antroje Lietu- vos rusiškoje okupacijoje nau- jieji okupantai godžiai grabstė Lietuvos maistą. Bet kol ūki- ninkai dar nebuvo į kolchozus su- vartę, jie vis dar turėjo šiek tiek pavalgyti.

Tad būriai Karaliaučiaus ir kitų Rytprūsių moterų, kai ku- rios net su vaikais, pasileido pės- čios ir pavojingą kelionę Lietu- vos link. Tik nakties metu tebu- vo galima žygiuoti pilnu žings- niu; per dienas reikėjo eiti pa- krūmiais ir miškais, kad išven- gus maskolių sargybų. Bet daug didesni būriai susirinkdavo tuo- se priemiesčių geležinkelio sto- tyse, iš kurių išeidavo prekiniai traukiniai į Lietuvą ir Rusiją. Ten, nakties tamsoje, moterys ir vaikai, aplenkę maskolių sar- gybas, įkrodavo į vagonus ir to- kiū būdu vykdavo toli į Lietuvą. Ten jie kreipėsi į vietos gyven- tojus, lietuvius ir prašė išmaldų. Lietuviai juos pažino iš jų su- driskusių rūbų, iš sulsusių ir pajaudusių veidų.

Ir štai, įvyko stebuklas. Nei vienas lietuvis naujųjų elgetų nepavarė nuo savo durų, nei vi- nas lietuvis jų nesukdė masko- liams, nei vienas jiems nepri- mē vakarykštės karčios praeties, kuomet jų sūnūs, tėvai ar vyrai valdė Lietuvą ir lietuviams tai- kė kietus Trečiojo Reicho pare- dymus. Atrodė, kad viskas buvo pamiršta, atrodė, lyg tos pra- eties ir būti nebuvo. Vietoj pik- tų žodžių ar veiksmų, lietuviai

dešimčius tūkstančių pakvietė į namus, dešimčius tūkstančių pa- valgydino, dešimčius tūkstančių apdovanojo maistu, rūbais ir pi- nigais. Rytprūsičiai, per kelias dienas prisirinkę ryšulius ir mai- šelius duonos, lašinių, rūkytų dešrų, taukų ir daržovių, skubė- jo atgal į namus, kad šitomis ne- įkainuojamomis gėrybėmis iš- gėlbėtų saviškių gyvybę. Visa eilė Lietuvos šeimų priėmė pa- vergusius našlaičius, palaikė juos eilę metų, kuomet jie, pa- augę, susirado giminių ir galejo grįžti į Vokietiją pas saviškius.

Ar Dievo angelas nusileido ir mokė lietuvių artimo meilės? Gal būti, kad jis stovėjo Lietu- vių namuose. Krikščioniškieji dėsniai reikalauja mylėti artimą kaip pats save; bet lietuvių pa- rodė didesnę meilę — jie net va- karykščius priešus pamylėjo. Jų meilė, parodyta tuo metu, ku- met žmoniškumas buvo mažai vertinamas, kuomet daugelis žmonių virto gyvuliškesniais už gyvulius, tokia lietuvių parody- ta meilė mūsų tautą tik dar dau- giau išaukština.

b) Vokiečių pabėgėlių spauda apie Lietuvos pagalbą

Kalbant apie vokiečių pabė- gėlių spaudą, turime mintyti "Me- meler Dampfboot" ir "Ost- preussensblatt". Abudu laikraš- čiai Lietuvos pagalbos neneigia, bet jos kokių nors atskiru straip- sniu nei parodo, nei vertina. Abu- du paminėjo kelis kartus Lietu- vos pagalbą bendrais žodžiais, daugiau ta prasme, kad Lietuvos visuomenė nebuvusi nusistačiusi prieš vokiečius. Bet be šių laikraščių, lietuvių pagalbą Rytprūsams apibendrinančių žodžių, vokiečių publicistikoje yra bent keturi reiškiniai, kurie pateikia daugiau žinių.

Pirmas yra Memeler Dampf- boote iš "Deutsche Soldaten Zeitung" perspausdintas straips- nis "Gelbde in Litauen" (Prie- saika Lietuvoje) (Literatūra, Nr. 7), kuriame šiauliuose ir Pa- nevėžyje išdirbę vokiečių karo belaisviai praneša apie lietuvių didingą laikyseną, praneša apie lietuvių jiems suteiktą pagalbą. Štai kelios trumpos ištraukos iš Willi Gutting straipsnio:

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Mažeika - Evans Laidotu- vių įstaiga Marquette Parko apylinkėje, 6845 So. Western Ave., paskyrė Naujųjų pikniko Laimės šulinio ir šaltinio reika- lams 50 dol., linkėdama rengė- jams geros sėkmės, o svečiams ir pikniko dalyviams — links- mai praleisti rugsėjo 7 popietę gausioje ir geroje draugystėje. Tos įstaigos direktorius Jonas G. Evans, žinomas visuomeni- ninkas ir bendrų lietuvių darbų vadovaujantis dalyvis, prisideda ne tik organizaciniu darbu, bet ir gausia parama.

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

DINNING ROOM HELP
EXPERIENCED
BUS BOYS — WAITRESSES
Must have 2 years experience.
5 Day Week. Steady Work.
Good pay and other benefits.
UNIVERSITY CLUB
76 E. MONROE ST.

REIKALINGA INDU PLOVEJA
ARBA PLOVEJAS.
Skambinti bet kuriuo laiku.
Tel. 778-7707.

MIAMI L. A. P. KLUBUI
sekmadieniais reikalinga
VIRĖJA AR VIRĖJAS.
Geras atlyginimas. Rašyti:
E. YANKUS,
1475 N E 125 Terr. N. MIAMI,
FLA. 33168.
Tel. 305 — 891-1366.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MECHANIC — CAN LINE
Midwest Can Mfr. has several op-
enings on various can lines for can
line mechanics. Salary commensu-
rate with ability. Reply to
INTERNATIONAL CAN CO.
3810 W. 38 ST., CHICAGO.
Tel. 847-0500.

Jis sutiko įeiti į Naujųjų ru-
dens pikniko ruošos komitetą.

— Norman Buršteinas, bran-
giųjų bei aprangai kailių ir dra-
būžių specialistas, Illinois Lie-
tuvų Prekybos Rūmų narys ir
lietuviškų reikalų rėmėjas, suži-
nojos apie Naujųjų pikniką ir
apie ten būsimą Laimės šulinį,
laiminį dalyvių naudai, pa-
skambino į Naujųjų raštinę ir
administratorei Kristinai Aus-
tinai pareiškė, kad jis mielai pri-
sidės prie Naujųjų rudens
pikniko sėkmės, paaukodamas
Laimės šulinii vertingą daik-
tą iš savo krautuvės, esančios
185 North Wabash Ave. 2-me
aukšte. Jo pareikimu laimin-
gasis Naujųjų pikniko dalyvis
ar dalyvė tikrai bus patenkinti.

Naujųjų vadovybė ir rengėjai
nuoširdžiai dėkoja p. Buršteinui
už dėmesį lietuviškiems reika-
lams, už gerus linkėjimus ir už
dovana.

— Pvt. George V. Jerutis iš
Chicagos pietvakarių tarnauja
25 pėstininkų diviziono artiler-
ijos dalinyje. Jis dalyvavo spe-
cialiuose balistikos pratimuose
Schonfeld bazėje, Hawajuose.

— Albert Obecnas iš Gage
Parko apylinkės baigė specialius
darbininkų organizacinius kur-
sus Roosevelt universitete. Jis
yra Elektros darbuotojų unijos
pareigūnas.

— Robert W. Ropa išrinktas
Public Savings & Loan b-vės
prezidentu. Daugelis lietuvių
ją žino nuo pat įsteigimo prie
18-tos ir Throop. Dabar ji yra
6422 Archer. William A. Ropa
tebėra vykd. viceprez. ir vedė-
jas. Joje yra sutelkta apie 20
milijonų dolerių.

— Aukštėję liuanistikos kur-
sai Toronto pradės studijas rug-
sėjo 23 d. 6:45 val. vak. West
Park mokykloje, prie Dundas
ir Bloor gatvių. Veiks trys kla-
sės ir pradedančiųjų grupė.
Kursantų registruoja vedėjas
V. Taseckas, 168 Bartlett Ave.
Tel. 535-6659.

— "Nepriklausoma Lietuva"
ir KLB Montrealio apylinkės
valdyba jau dabar registruoja
išnuomojamus kambarius at-
vykstantiems iš kitur lietuviams
į Pasaulinę sporto olimpiadą
Montrealyje 1976 m.

— H. Stepaitis iš Toronto iš-
rinktas Kanados Lietuvių Fon-
do valdybos pirmininku, dr. A.
Dailidė ir V. Ignaitis — vice-
pirm., P. Bastys — išd., K. Lu-
košius — sek., kun. J. Staškus
— nariu. Tarybos pirm. per-
rinktas dr. A. Pacevičius ir
sekr. P. Januška iš Windsor.

— Kun. dr. Juozas Prunskis,
Alto Informacijos vedėjas, įvai-
riomis progomis iškelia Lietu-
vų ir kitų pavergtų tautų reika-
lus Amerikos spaudoje. Rugsė-
čio 20 d. tilpo jo raštas Sun-
Times dienraštyje apie Sov. Są-
jungos kolonializmą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -

NOTARIATAS - VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' skly-

po. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple.

Nebrangus.

2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30'

sklypas. Centrinis šildymas kiekvie-

nam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamba-

riai sklype. 2 auto garazas. Centri-

nis šildymas. Geros pajamos, gera

sventi vieta.

10 BUTŲ MORAS. Naujas šildy-

mas. Geros pajamos. Dideli kamba-

riai.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— John Evans Jr. išrinktas

Marquette Manor Prekybos Rū-

mų Golfo dienos pirmininku.

Komitetas įeina Lorraine Sei-

del, Cindy Evans, Gary Pakel ir

kiti. Organizacijos pirmininku

yra John Pakel iš Chicago Sa-

vings & Loan b-vės. Golfo die-

na bus trečiadienį Orland Parko

apylinkėje.

Visų rūšių namų apšildy-

mo specialistas JOHN PUCETA.

Telefonas 925-4661. Sk.

Pasakyti tiesą šiais laikais

yra pats svarbiausias reikalas ir

būtiniausias uždavinys. Dėl tie-

sos ir teisybės. Naujienos nie-

kuomet nebijojo ir nebijo kon-

frontacijos, nors dabar daug

kas nori įvesti madą, kad ben-

dradarbiavimas su sovietais yra

patriotinis aktas, paliekant su

jais konfrontaciją pavertę tie-

siems... Naujienos buvo ir yra

už demokratiją ir toleranciją.

Deja, jos negali toleruoti Lietu-

vos okupacijos tolerantų ir pa-

likti įvairių tipų bendradarbiau-

tojus visiškai laisvėje. Todėl

šio pasimetimo ir iliuzijų politi-

kos laikotarpiu Naujienos yra

būtinios kiekvienam lietuviui.

Reikia prisidėti prie sąjūdžio ju-

biliais metais padvigubinti

skaitytojus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telefi. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių

pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką

Chicagoje

NORMANA

BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

"NAUJENOS" KIEKVIENO

LIETUVIO

DRAUGAS IR BICIULIS

PRIES MOKSLO METUS

7 KAMB. MORO REZIDENCJA.

2 vonios. Gražus beismantas. 2 auto

garazas. Tuoj galite užimti. Mar-

quette Park. \$29,750.

2 BUTŲ 19 M. MORAS. Moro gara-

žas. Nauji atskiri šildymai. Air

cond. Karpetai. Įrengtas beismantas.

Per mėnesį gaunate butą. Arti parko.

\$35,700.

GRAŽUS GEORGIAN 5 kamb. 40

pėdų lotas. 2 auto garazas. Arti ofiso.

Jau turime raktą. \$18,250.

8 BUTŲ MORAS. naujas gazu šil-

dymas, nauja elektra, alumin. langai.

\$15,000 metinių pajamų. Arti mūsų.

\$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras

ir 2 auto garazas. Marquette Parke.

\$23,900.

LIUKSUS 10 METŲ MORO rez-

dencija. 3 miegamieji, 2 vonios, kar-

petai, beismanto gražumėlis. Kampi-

niš 40 pėdų lotas. 2 auto mūro ga-

razas. Arti Kedzie prie Nabisco. —

\$37,650.

1 1/2 AUKSTO. 18 metų mūras. 2 bu-

tai. 2 auto garazas. Arti mūsų. Liga

verčia atiduoti. \$33,500.

6 KAMBARIŲ MORO NAMAS. 2

auto garazas. Beveik prie Marquette

Parko bažnyčios. Jau laisvas. —

\$21,000.

2 AUKSTŲ MORAS. puikus 2x5

kamb. butai ir 2 kamb. sausam bei-

smante, naujas gazu šildymas. Geras

garazas. Arti mūsų. \$26,500.

PLATUS LOTAS su garazu. Arti

Maria High. Pigu. \$5,900.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲS

DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO-

JAMO TURTO PIRKIMAS.

PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

iškvietimai, pildomi pilietybės pra-

šymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mlaiste ir užmiestį naujus ir

perstatau senus visus rūšių namo ap-

šildymo pečius, air-conditioning, van-

dens boilerius ir stogu rinas (gutters).

Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapol